

Taxa postală... No. 224.716-829.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Strada...

KELET ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bermentetlen leveleket nem fogadunk el. Ár 5 lej. Péntek, 1932. márc. 11.

Magyarság anno 1932

CFR félkörtének dus humuszából... konvertálás... érdekes vá...

Kelet urai

Angol politikai körökben most már... a nagy lapok is...

Logászsztrájk

A francia jogászok sztrájkba léptek... nem egy darab...

A májusi Kisantant-konferencia fogja megvitatás tárgyává tenni a dunai államok gazdasági együttműködésének kérdését

A Kisantant külügyminiszterének értekezlete. Angol lapvélemény a közép-európai szanasárról

Genf, március 10. A kisantant külügyminiszterei tegnap tanácskoztak... a határozatot hozták...

London, március 10. A Daily Telegraph Tardieu közép-európai szanasárról írott cikkben megállapítja...

A franciák Romániának csak másodrangú szerepet szántak a dunai államok gazdasági blokkjában?

Bucuresti-Bukarest, március 10. A Curenul foglalkozik a dunai államok gazdasági blokkjára vonatkozó francia tervvel...

nemzeti-parasztpárt vezetőivel folytatott megbeszéléseket főként külpolitikai kérdésekről...

Ság nemesebb értelmezése ellen.

Rátermettség, tehetség? Ugyan kérem! A fő az érettségi bizonyítvány, amelyet minden tehetség nélkül is el lehet nyerni...

Bizonyos, hogy a sztrájkoló francia jogászok a napoleoni tradícióktól is alaposan eltértek.

Napoleon az őrmestereiből csinált marsallokat, de ezek a marsallok legyőzték, sőt tönkregyőzték a német és osztrák armádia összes hadiközlő generálisait...

VILÁG TÜKRÉ A Ford legenda vége

Téves az az egyébként közkeletű feltevés, hogy a végzet utjai kiszámíthatatlanok. Ha nem is lehet matematikai pontossággal megjósolni egy-egy kor...

Áll ez a legendákra is, melyek a mi korszakunkban rendszerint egy-egy konvencionális hazugság hordozói...

A Ford-legenda tíz éven át kápráztatta, vakított, tartotta a járműben az embereket. A tízéves amerikai prosperitási illúzió-kodében ez a legenda nem is legendának, hanem egyenesen a boldog valóság tükrének tűnt fel...

Nincs többé kopaszfej — hirdette egyidőben a hajnövesztő reklám; nincs többé szociális ellentét, nincs többé válság és nyomor — hirdették...

A kopaszfejek száma talán tényleg lecsökkent, de a fordí legenda annál inkább levezte. A detroiti paradicsomot pár nappal ezelőtt saját agyon boldogított munkásai támadták meg...

Ford tehát, összes csodaszereivel, prosperitásának ragyogó hajnalcsillagával együtt a kortársi valóság sötét mélységeibe bukott alá.

A végzet beteljesedett, de tévedés volna azt hinni, hogy oktanul. Nem: ez a végzet is a kauzalitás kemény csavarjain ereszkedett alá a legenda egéből, épügy, mint az egész világvalóság.

Mert mire is épült a Ford-szisztéma és az ő hazudott csalhatatlansága? Talán új, eleddig fel nem fedezett gazdasági törvényekre, egy olyan természetű ipari forradalomra, vagy az üzleti kalkulációnak egy olyan szédületesen új titkára, mely egyedül Ford birtoká...

rhelyi interi... dikiakat, mi... ok részérő... engedhető... kategórikusan... intézkedést... konvertálás... aló kiterjesz... érdekes vá... gom elintéz... gy ki lesz az... e a kartellek... a kartellek... ó Párt... ia a bu... ret előt... 310t... épviselésében... auberger al... szerdai na... karesti fran... nyujtottak... idő Párt leg... ki a francia... tése felett... kére vágyó... mélyen át... mint a zsidó... nép különös... a nép iránt... szellemében... ag is a zsi... része van a... tthon felépí... végül kéri a... mániai zsidó... ja kormánya... iniszter... lásából... cius 9. (Az... rőkből szer... nánia nem... vjettel a Ri... áásokat. Ghi... ként Buká... hird hírek sze... k távozik ál... terifa... szólo... slat... A vámtarifa... ztett be a ka... losítás a 137... feltétlen, bá... alános tarifá... jben állapítja... lejben. A 390... és birsalma... onként az ál... a, a minimális... rifa 3000 lej... ack általában... 0. Más friss... minimális... füstölt szőlő... mális 3000... zott barack... 00. Bármely... rrazott gyű... telével, 3600... készült mű... 150, illetőleg... a él 225, il... s csukott ka... alóli értékben... vá, 150.000... ad valorem... 5, illetve 250... kgr.-ként ér... Lapkiadó Rt... Str. Baron L... Telefón 9-77

ban volt meg. Nem. A Ford-szisztéma ugyanarra a háborus konjunkturára épült, melynek Amerika épügy haszonélvezője volt egyideig, mint Franciaország. A háboruban lerongyolódott Európa aranya Amerikába özönlött s az előbb még adóállamot — hitelező-állammá léptette elő. A hadiszállítási sok révén az amerikai ipar soha nem almodott nagyságu tőkéhez jutott hozzá, amelyek lehetővé tették számára a termelés valóban amerikai méretű racionalizálását s ami még ennél is fontosabb: az európai piacok átmeneti kiszáradását — úgy termékeik, mint hitelüzleteik számára.

Ezek a szerencsés tranzakciók teremteték meg a prosperitást; a bőséges, szinte gyarmati jellegű kamatok özönlése, a futószalag által intenzifikált termelés pedig az amerikai munkás számára az extraprofitban való részesedés irigvelt örömeit. A Ford-autót, mint a jólét szimbólumát — részletfizetésre.

Csak hogy a dolgok hatással vannak egymásra: ok okozat, okozat új okokat szül. Amerika a maga fölös finánc-tőkájével nem árasztotta el büntetlenül az elszegényedett európai kontinent. Németország és Olaszország, részben Anglia és néhány ipari kisállam az amerikai kölcsönökből fordizáltak üzemüket s szoritották ki lassan az európai és az európai érdekszférába eső piacokról az amerikai ipar, így elsősorban Ford csodálatra méltó ipari cikkeit is.

A kigyó a saját farkába harapott, — ősi, de mélyesen helytálló kép és szimbólum ez ma is. Ez volt a prosperitá alkonyának első kezdete. A leáldozó európai konjunktura tüzfénye rövidesen a prosperitá homályára is rávilágított. Kezdetét vette az amerikai ipari papírok árfojlamoroszolódása, a visszafizetésre képtelenné érett hitelek miatt a bankkrachok végtelen sorozata, a munkanélküliek serege egyetlen lendülettel nyolcmillióra szökött fel az amerikai Eldorádóban. A Ford-autónak, mint életideálnak, a részletfizetésnek, mint a Csábítás arkangyalának színpadi szerepe befejeződött s a prosperitá önzodus levegőjét a darab kenyér hiányának mérgezett légköre váltotta fel. A magas munkabérek által megdopingolt fogyasztás elnyomódott, a szent kamat bedugult — s egyszerre a legenda inogni, recsegni, nyöszörögni kezdett, hogy végül is dics telenül oszoljon el a pusztá légben.

Ford a maga egyedülinek, kivételesnek, utánozhatatlannak hitt rendszerével nemcsak azért bukott meg, mert kevés volt benne a logika, hanem elsősorban azért, mert szeperatív célokat tűzött ki maga elé: a mai gazdasági rend vastörvényei között illúzióval és reklámmal akarta betönni a természetellenes ellentétek és ellentmondások repedéseit.

Örökkévalóságra épített a labilitások világban, kifejejtette számításából — mint legelőbb pályatársa — a szükség-szerű összefüggéseket, többek között azt a csekélységet is, hogy az egész amerikai és európai fellendülés — mocsár-ra épült, a világháboru értékpustitá-sainak mocsárára s hogy a felfokozott kereslet ennek a háborus pusztításnak átmeneti kiegyenlítése volt csupán.

Talán komolyan hitte azt is, hogy az ő végsőkéig racionalizált termelési módszerével, olesó autójával, termelési költségeinek minimumra redukálásával megszuhatja az egész világválságot, hogy a többi leálló ipari üzemekből kiszorult munkások milliói, ha kenyeret nem is tudnak vásárolni, de a Ford-autó mellett mindhálaig kitartanak.

A tévedés hatalmasabb történelmi mozgató erő, semmint azt igen sokan hiszik. Az ember, még ha Fordnak hívják is, nemcsak „homo economicus” — lény, hanem „homo intellectualis” is. És ebben az utóbbiban gyökerezik sok bukásának és tévelygésének oka. Az ész számára és gögje már sok történelmi defektust okozott. A csalhatatlannak hitt Ford-kalkuláció bukása — a gazdasági tényezők mellett — ebben leli magyarázatát.

Uránia Mozgó

Mai kezdettel mutatja be a közkedvelt GARY COOPER kiváló művész legújabb filmjét:

A Pampák rablói

izgalmas kalanddráma a Pampák vidékéről. A női főszerepet MARY BRIAN alakítja nagy sikerrel. Műsoron kívül elsőrangú hangos vigjáték. Monopol Paramount-Film.

Ford számára azonban még sincs minden irszve. A történelemnek van humora, ha ez a humor akasztófahumor is. Detroitban puskatussal kergetik el az ehhez munkásokat, ezeket a „megváltott” páriákat a Ford-üzemek elől. Nincs rájuk szükség s talán még jó ideig nem is lesz.

Ford azonban mégsem fog éhenhalni. Sőt milliói sem fognak szédületes mértékben leapadni. Van rendelése, ha nem is Amerika és nem is a lerongyolódott Európa számára. Ford ezuttal Szovjetországot fordizálja. Az egész szovjetországi autó- és trak-

tortermelést Ford mérnökei és szakmunkásai rendezik be. Gyártási titkáért már eddig is kövér milliókat vágott zsebre a szovjettől a kapitalista termelés e hírhedt „reformátora”.

A pólus segítségére sietett az ellenpólusnak. A legenda mestere lemondott a saját legendájáról és újabb üzleti területek után nézett. Ami végül is érthető: ha az ember nem válthatja meg a világot, legalább meg kell élnie valamiből. És ebben a tekintetben sokkal optimistábban ítelhetjük meg Ford helyzetét, mint munkanélküliei sorsát. Salamon László

Kun Andor 500.000 lejt akart Fischer Jakab szatmári szeszgyárostól kizsarolni

Hogyan hamisított ügyészégi igazolványt Kun Andor. Két ügyészégi pecsét és két hamis aláírás

Büntársakat is keresett Kun Andor Szatmáron, akiknek fejéenként 100—100 ezer lejt ígért

Cluj-Kolozsvár, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Kun Andor második letartóztatása pár nap mulva a táblai adtanács elé kerül, mely dönteni fog a törvényszék által elrendelt harmincnapos vizsgálati fogság ellen beadott fellebbezés tárgyában. Ahhoz, hogy a táblai vádtanács a harmincnapos vizsgálati fogságot jogerőre emeli, semmi kétség nem férhet, mert a vizsgálati adatai megállapították, hogy Kun Andor ezuttal olyan naivan és magabizó merészséggel követte el a szélhámoságot, amely egyáltalában nem vall egy tizenhárompróbás szélhámos szakértel mére.

Kun Andor ellop egy iv papírt

Mint megírtuk, Kun Andornak hónapokon keresztül jelentkeznie kellett az ügyészégen, mert ez szabadlábra helyezésének egyik feltétele volt. Így na pontként fordult meg az ügyészégen irodáiban, ahol mint mindennapos vendég, már nem is tűnt fel senkinek, amikor az íróasztalok között ódalgott. Így magához vehetett egy iv papírost, amelyre a tisztviselők, munkájuk meggyorsítása szempontjából előre rányomják az érkezés-iktatás bélyegzőjét.

Kun Andor egy ilyen felülbélyegzett iv papírost vett magához, majd egy óvatlan pillanatban az iv papírra rányomta az ügyészégek kerek bélyegzőjét.

Ez a művelet senkinek sem tűnt fel, bár Kun Andor a vizsgálóbíró előtt is azt hangoztatta, hogy az ügyészégek tisztviselői látták, amikor a papírra rányomta a bélyegzőt.

A hamisított bizonyítvány szövege

Az iv papírra aztán gépirással igazolványt hamisított, melynek szövege a következő:

„Felhatalmazás.

Mi, Filipescu Richard, a kolozsvári törvényszék ügyészégeknek vezetőügyésze felhatalmazzuk Kun Andor urat, hogy Szatmáron Fischer Jakab szeszgyárostól vizsgálatot vesszen és Fischer Jakabot letartoz-

tatva, őt a kolozsvári ügyészégek börtönébe szállítsa.

Filipescu Richard — Pop Florin vezetőügyész. ügyészégi titkár.

A hamis bizonyítvánnyal Kun Andor Szatmárra utazott, ahol érintke-

Helyreállott a palesztinai zsidóság egysége

Végezték a palesztinai Zsidó Nemzetgyűlés második ülészaka. A revizionisták lojális magatartást tanúsítottak az Asefath Hanivcharimban, amely energikus határozatokat hozott a politikai és gazdasági kérdésekben

Jeruzsálem, március 10. A palesztinai Zsidó Nemzetgyűlés, az Asefath Hanivcharim második ülészaka péntek reggel eredményteljesen befejezt nyert. Csütörtök péntekre virradó éjszaka szakadatlanul folytak a Nemzetgyűlés tanácskozási, amelyeknek végeredményében reggel hat órakor sikerült egységes platformra koncentrálni az összes frakciókat a palesztinai Legislative Council (törvényhozó testület) és egy arab-zsidó kerekasztal-konferencia kérdéseivel szembeni állásfoglalás tekintetében.

A revizionisták, — aki 16 taggal az Asefath második nagy pártját képezik, — a szavazás megejtése után elhatározták, hogy képviselőiket benevezik a Vaad Leumiba, a Nemzetgyűlés végrehajtó bizottságába. Ismeretes ugyanis, hogy az Asefath első ülészakán, amikor a Nemzetgyűlés határozatot hozott, a Vaad Leuminak, a Jewish Agency és az angol kormány között, a Fehérkönyv ügyében felvett tárgyalásokban való részvételére vonatkozólag, — a revizionisták kivonulnak és megtagadták képviselőjüknek benevezését a Vaad Leumiba.

Az ujjannan megválasztott Vaad Leumi 10 munkáspárti, 5 revizionista, 2 klacionista, 2 mizrachista és a szefárd zsidók, illetve a yemenitáknak 1—1 képviselőből alakult meg.

Az Asefath Hanivcharim egyhangul megerősítette az 1930—31. évi szesszióban hozott rezolúcióját, amelyben leszögezi, hogy: „A jisuv semmilyen körülmények között nem fog elismerni és nem fog részt venni egy parlamentáris intézményben, amely azt a tendenciát követi, hogy a Zsidó Nemzeti Otthon fejlődését meg-

Mai Dekameron.

Az Uj Irók

Szerkeszti: Móricz Zsigmond. Ára 90 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldés ellenében (bélyegben is), vagy utánvéttel.

zést keresett egyik barátjával, akivel megbeszélte, hogyan lehetne a hamis bizonyítvánnyal sikerült sápot csinálni.

A megbeszélés értelmében az egyik szatmári rendőrkomszár is be akarták vonni az üzletbe.

Kun Andor úgy barátjának, mint a rendőrkomszárnak 100—100 ezer lejt ígért arra az esetre, ha Fischer Jakabot sikerül 500.000 lej erejéig megszarolni.

Igy bukott meg Kun Andor merész, de annál naivabb kísérlete. Kun Andor tulságosan ismert nevű szélhámos ahhoz, sem hogy a rendőrkomszár felhív volna az ajánlatnak és felebbvalóval közölte érdekes „ügyfelének” szatmári kísérletét. A rendőrség telefonon kereste meg a kolozsvári ügyészéget arra vonatkozólag, hogy valóban jogosan kapta meg Kun Andor az igazolványt. Az ügyészégek válasza természetesen tagadó volt és ekkor a szatmári rendőrség őrizetbe vette Kun Andort.

Igy Kun Andor el sem juthatott Fischer Jakabig, aki Kun Andor letartóztatásáig nem is tudta, hogy milyen attakra készült ellene a szeszpar nyeg lemodoru kolozsvári szakértője. Ezuttal Kun Andor naivnak bizonyult, és csak szerencséjében bízva merthette a vezetőügyész aláírását hamisítani, hogy ilyen bizonyítvánnyal operáljon.

Puscariu Emil vizsgálóbíró az érdekes bűnügy vizsgálatát Kun Andor szatmári barátjának és a tranzakcióba bevont rendőrkomszárnak beidőztetésével folytatja. Az idézők kimentek és néhány napon belül a szatmári tanúk vallomása fogja megvilágítani, hogy miképen akarta Kun Andor ezt a nagy szabásu üzletet lebonyolítani.

Két kölcsönről egy tranzakció

A kölcsöntárgyalások az „Aedevul” kitűnően tudósítja írja a követk-

— Két kölcsönről egy 100 és egy 150 millió körülbelül három kötétek. Ez nem is mo a szó szoros értelmében pénzügyi tranzakciónak frankot a Román Auton tár rendelkezésére boc ban francia szállítóknal szembeni követelés szolgálja. A fennmar kormány rendelkezik.

fizetési lejárta egy frankot magánbankok pedig a következők ará Paris et de Pays Bas terdami Mendelsohn az előző két román kösvánci bankosport tiz kölcsönt a Banque de A tranzakciót a franci térium, tehát a francia és hozzájárulásával kö

A valódi százó — csak terv

A második 150 mill egylet még csak te Megkötésének igen na utjában. A franc térium azt akarja, hogy előbb rendezze a függ Vannak régi rendezet dával Bukarest város k Fuciar papirosai, a vasuttársaság, etc. Va ujjabb így is. Egy év kormány aláírt egy me ben kötelezi magát az időpontokon belül ki magyar papírok tulajd összegeket, amelyek R megállapodást a többi irtak: Csehszlovákia, gyelország, Olaszorszá nyien teljesítették a v fizetését, Románián k ellenőrizni, vajjon a

„Addig pedig

Fanta frank látszik

Bucuresti-Bukarest,

Uj Kelet tudósítójától. négy hete már annak, uton-utófélen dicsekszik frankos kölcsön lekötés csak a napokban jelent ban, hogy ilyen kölcsön sem kötött, egyedül ő v okáért 4 és félszázalék colni, míg az előző kölcsönököt fizet az orsz adta az utasítást, hogy kos kölcsönből a hadse mint a tisztviselők és r lékos fizetését folyósít

Egy mikro kölcsön

Mára azután kiderült, frankos kölcsön megkö úgy áll, ahogy azt a k Románia csakugyan kö rövidlejáratu kölcsönt azonban nem 150, hane frank. Átszámítva: 650 lehetősen kicsi, sőt kicsi összeg, amelynek kívül nem erősíti Rom lét. Szó van egy másik kölcsönről is, erre vonat még csak kezdeti stád tárgyalások. És ami a már lekötött 100 millió fölött sem rendelkezik kormány. Egyrészt f kielégítésére kell fordít jöhettek szóba a hadse és a nyugdíjasok, akik jobb esetben 300—350. Ha meggondoljuk, hogy sekben és nyugdíjakra félmilliórd lejfel van b bárki is tiszta képet al legujabb párizsi kölcs Argetoianu sikeréről.

Két kölcsönről egy tranzakció

A kölcsöntárgyalások az „Aedevul” kitűnően tudósítja írja a követk-

fizetési lejárta egy frankot magánbankok pedig a következők ará Paris et de Pays Bas terdami Mendelsohn az előző két román kösvánci bankosport tiz kölcsönt a Banque de A tranzakciót a franci térium, tehát a francia és hozzájárulásával kö

A valódi százó — csak terv

A második 150 mill egylet még csak te Megkötésének igen na utjában. A franc térium azt akarja, hogy előbb rendezze a függ Vannak régi rendezet dával Bukarest város k Fuciar papirosai, a vasuttársaság, etc. Va ujjabb így is. Egy év kormány aláírt egy me ben kötelezi magát az időpontokon belül ki magyar papírok tulajd összegeket, amelyek R megállapodást a többi irtak: Csehszlovákia, gyelország, Olaszorszá nyien teljesítették a v fizetését, Románián k ellenőrizni, vajjon a

Addig pedig még hosszú az út"

Fantasztikus történet egy 150 millió frankos kölcsönről, amelyet úgy látszik a holdban kötöttek meg

Százmillió frankos kölcsönt kötött le a román kormány Párizsban, de ennek nagyrésze visszavándorol a francia kapitalisták zsebébe

Bucuresti-Bukarest, március 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Közel három hét múlva már annak, hogy a kormány három-hat hónapon át visszafizetse az ország 150 millió frankos kölcsönét, az ország. Argetoianu miniszternek a napokban jelentette ki a kamarában, hogy ilyen kölcsönt előtte még senki nem kötött, egyedül ő volt képes példának lárá. Az előző kölcsönökért 6 és fél százalékos kamatot kiharcolni, míg az előző kölcsönökért 4 és fél százalékos kamatot kiharcolni, az utasítást, hogy a 150 millió frankos kölcsönből a hadsereg zsoldját, valamint a tisztviselők és nyugdíjasok hátrahagyott fizetését folyósítsák.

Egy mikroszkopikusan kicsi kölcsön

Mára azután kiderült, hogy a 150 millió frankos kölcsön megkötése nem egészen úgy áll, ahogy azt a kormány beállította. Románia csakugyan kötött Párizsban egy ötletjelárú kölcsönt, ennek összege azonban nem 150, hanem csak 100 millió frank. Átszámítva: 650 millió lej. Megkötésén kicsi, sőt mikroszkopikusan kicsi összeg, amelynek felvétele kétségkívül nem erősíti Románia külföldi hitelét. Szó van egy másik 150 millió frankos kölcsönről is, erre vonatkozólag azonban még csak kezdeti stádiumban vannak a tárgyalások. És ami a legérdekesebb, a már lekött 100 millió frankos kölcsön felől sem rendelkezik szabadon a román kormány. Egyrészt francia követelések kielégítésére kell fordítani és csak ezután lehetnek szóba a hadsereg, a tisztviselők és a nyugdíjasok, akiknek összesen a legrosszabb esetben 300-350 millió lej marad. Ha megmondjuk, hogy az állam fizetékébe és nyugdíjába körülbelül 3 és fél milliárd lejjel van hátralekban, akkor látszik is tiszta képet alkotni magának a nagyobb párizsi kölcsön értékéről és Argetoianu sikeréről.

Két kölcsönről volt szó, de csak egy tranzakció sikerült

A kölcsöntárgyalások állásáról Labin, az „Adeverul” kitűnően informált párizsi tudósítója írja a következőket: — Két kölcsönről volt szó Párizsban. Egy 100 és egy 150 millió frankos. Az első körülbelül három héttel ezelőtt megkötötték. Ez nem is mondható kölcsönnek, a szó szoros értelmében, hanem inkább pénzügyi tranzakciónak. A 100 millió frankot a Román Autonóm Monopol Pénzárrendelkezésre bocsátják és elsősorban francia szállítókna a román állammal szembeni követelése fedezésére fog szolgálni. A fennmaradó összeg fölött a kormány rendelkezik. A kölcsön visszafizetési lejára egy év. A százmillió frankot magánbankok jegyezték le, még addig a következő arányban: Banque de Paris et de Pays Bas 80 millió, az amszterdami Mendelssohn Bank 10 millió és az előző két román kölcsönben résztvevő svájci bankcsoport tízmillió. Az egész kölcsönt a Banque de France garántálta. A tranzakciót a francia pénzügyminiszterium, tehát a francia kormány tudtával és hozzájárulásával kötötték meg.

A valódi százötvenmillió frankos kölcsön — csak terv

A második 150 millió frankos kölcsön egyelőre még csak terv formájában él. Megkötésének igen nagy nehézségek állnak útjában. A francia pénzügyminiszterium azt akarja, hogy a román kormány előbb rendezze a függő és vitás ügyeket. Vannak régi rendezetlen ügyek, mint például Bukarest város kölcsönei, a Creditul Funciar papirosai, a bukarest-csernovici vasutársaság, etc. Van ezeken kívül egy újabb ügy is. Egy évvel ezelőtt a román kormány aláírt egy megállapodást, amelyben kötelezi magát arra, hogy bizonyos időpontokon belül kifizeti az osztrák-magyar papírok tulajdonosainak azokat a költségeket, amelyek Romániára esnek. A megállapodást a többi utóállamok is aláírták: Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Olaszország. Ezek valamennyien teljesítették a vállalt összegek beállítását, Románián kívül. Nem tudtam ellenőrizni, vajjon a többi utóállamok

csakugyan eleget tettek kötelezettségeiknek. Annyi azonban bizonyos, hogy Bukarestből egyetlen bani sem jött erre a számlára.

Még hosszú az út és sok az akadály

Az eredmény az lett, hogy azok a francia polgárok, akiknek osztrák-magyar kötelezetvények és járadékpapírok, vagy Credit Funciar, Bukarest városa, etc. kölcsön címletek vannak birtokukban, valósággal megostromolják a francia pénzügyminiszteriumot azzal a kéréssel, hogy intervenáljon a román kormánynál a papírosok likvidálása érdekében. A 150 millió frankos kölcsön ügye ezen a ponton akadt meg. A pénzügyminiszterium kéri a vitás ügyek rendezését, amely a második kölcsön folyósításának abszolút feltétele. Ha Párizs be fogja látni, hogy a román kormány képtelen most újabb kötelezettséget vállalni magára, úgy a francia pénzügyminiszterium talán el fog tekinteni ettől a feltételtől. S ha ez csakugyan megtörténik, akkor kerül majd sor a 150 millió frankos kölcsön feltételeinek és biztosítékainak megvitatására s különsképpen annak

tisztázására, hogy ki fogja a 150 milliót folyósítani? Ismét azok a magánbankok, amelyek a 100 millió frankos kölcsön folyósításában résztvettek?

Törvény kell a francia kölcsön folyósításához

Az eredeti terv szerint a kölcsönt a francia kincstár folyósította volna. Ha ez igaz, úgy az ügy nagy kavardást idézne elő. A francia kormány három hónappal ezelőtt elhatározta, hogy a külföldi államoknak kizárólag külön törvény alapján folyósít kölcsönöket. Szükség volna tehát egy, a kamara és szenátus által megszavazott törvényjavaslatra. Nemsokkal ezelőtt óriási vita volt a kamarában egy Csehszlovákiának folyósítandó 600 millió frankos kölcsön tervezete fölött. Pedig Csehszlovákiának igen jó hitele van Franciaországban...

Hacsak a magánbankok nem

Nem maradna más hátra tehát, mint a 150 milliót is magánbankok útján folyósítani. Az a kérdés azonban, hogy a Banque de France hajlandó lesz-e ezt az

Ma pénteken
hangosfilm világcsoda

Ramon Novarro-val

Ben-Hur
a Corso Mozgóban

újabb kölcsönt is garantálni? Ami pedig az esetleg folyósítandó 150 millió felhasználását illeti, az minden vitán felül áll, hogy ennek a hipotékikus összegnek is, vagy legalább nagyrészenek határozott rendeltetése van. Arra fog szolgálni, hogy kifizessék belőle a francia hadianyagszállításokból származó tartozásokat, amelyek nemsokára esedékesek. A pénz, vagy annak egyrésze csak akkor kerül a román államkasszába, ha a szállító cégek (Creusot-Hotchkiss, etc.) hozzájárulnak a lejáratok prolongálásához. A román tisztviselők és nyugdíjasok tehát csak akkor fognak a pénzükhöz jutni ha a kölcsön egyáltalán megkötődik és ha a francia hitelezők hozzájárulnak a polgáris-

A vasuti panama három fővádlottját már is letartóztatták

Ioanid vasuti aligazgató azzal védekezik, hogy nem is tudta mit ír alá

Bucuresti-Bukarest, március 10. Az ilfovi törvényszék vádpanca tegnap tárgyalta a GFR szállítási panamájában letartóztatott ügyét. Ioanid aligazgató hangsúlyozta, hogy ő csak a referensei által elébe terjesztett irato-

kat írta alá és nem állt módjában meggyőződni azok helyességéről, vagy hamisított voltáról. A többi gyanúsított sem vallott Ioanid ellen. A kihallgatások befejeztével a vádpanca Ioanid, Hudac Albert és Ionescu Apostol szá-

badlábrahelyezését rendelte el, mert nincs ellenük kellő bizonyíték, a többiekre 30 napos vizsgálati fogságot mondott ki. Az ügyész felebezzett és így Ioanid és társai a táblai vádpanca döntéséig fogvamaradnak.

A jobboldali francia sajtó még a halott Briand emlékét is meggyalázza

Párizs, március 10. Briand koporsóját ma felravatalozták a Qai d'Orsay óratermében. A külföldi delegációk egész sora jelentette be érkezését a temetésre. A nagy államférfi halálával kapcsolatban a szélső baloldali lapok vitatják politikájának helyességét s

azt hangoztatják, hogy ez a politika vezetett a nemzeti szocializmus megerősödéséhez. A baloldali sajtóorgánumok viszont Briand politikájának helyessége mellett szállnak szikra s azt követelik, hogy a kormányok folytassák tovább ezt a külpolitikát. A párizsi

közélet tanács közelebből a francia főváros egyik forgalmas utcáját Briand nevével nevezi el. Maglione párizsi pápai nuncius XI. Pius pápa részvételt tolmácsolta a kormánynak Briand halála alkalmából.

Groteszk látványt nyújt Averescunak és Gogának a párthivek utáni tülekedése

Majd csak a nagygyűlés után lehet tudni, hogy ki megy és ki marad

Bucuresti-Bukarest, március 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A néppártban tovább tart a bomlási folyamat. A lapok megjegyzik, hogy Gogának és Averescunak a néppárt egyes tagjai utáni tülekedése kezd már groteszk látványt nyújtani. Lassanként senki sem fogja komolyan venni egyik pártvezért sem. A néppártban olyan káosz dúl, amelyből egyelőre senki sem tudja kiismerni magát. Egyes párthivek az első pillanattól kezdve döntöttek a marsall, vagy Goga mellett. A többség azonban ingadozik és hol Gogának, hol Averescunak küldenek hódoló táviratokat.

Nagyon érdekes ebből a szempontból az erdélyi néppárti tagozatok helyzete. Az első napokban azt a hírt lanszították, hogy Goldis és Lupas volt miniszterek, valamint dr. Victor Moldovan, az egyetlen erdélyi néppárti képviselő Averescuval tartana. Mára azután Prie Octavian kijelentette, hogy mind a hárman feltétlenül követik Goga akcióját és hallani sem akarnak a marsallról.

A hivek tülekedésével kapcsolatosan

tovább folyik a nyilatkozatháború Goga és Averescu között. Goga ma kijelentette, hogy nem közli le a hozzá lecsatlakozott politikusok névsorát mindaddig, míg az intéző bizottság össze nem ül, mert nem akarja a közvéleményt felzavarni. Az intézőbizottság gyűlése után úgy ő, mint az ország közvéleménye meg fogják állapíthatni, hogy kik álltak az ő oldala mellett.

Az erők megoszlására vonatkozólag egyelőre nehéz prognózist felállítani. Az erdélyi szervezetek an block Goga mellett vannak. A regáti szervezetek nagyrésze viszont Averescu marsall mellett nyilatkozott meg. Valószínű, hogy a regáti városokban úgy Gogának, mint Averescunak lesznek szervezetei. Érdekes, hogy például Konstancában, az öregek Goga mellett foglaltak állást, míg az ifjúság egyhanguan Averescu mellett döntött.

Az „Adeverul” mai számában Athanasiu averescunus vezető érdekes nyilatkozata ismereteli az Averescu-Goga-konfliktus előzményeit. Szerinte már az ősi országos kongresszuson nyilvánvaló volt,

hogy a két politikus között elkerülhetetlen a szakítás. Goga el volt határozva arra, hogy nem szólal fel. Egy adott pillanatban a terem zajosan követelte Gogát a szószerke. Averescu rákiáltott a zajongókra:

— Elég volt ebből! Itt nem vagyunk színházban, hogy Önök tapsolják a színészeket, akik tetszenek.

Ezt a sértést Goga nem tudta elfelejteni.

— Három hónapra szállították le Bretter Manó egyetemi hallgató büntetését. Annakidején megírta az Uj Kelet, hogy a kolozsvári törvényszék Bretter Manó egyetemi hallgatót nyolc havi börtönbüntetésre ítélte, mert kommunista rópcédulák osztogatásában vett részt. A fiatal egyetemi hallgató az ítélet ellen a táblához fellebbezett. A tábla csütörtök délelőtt tárgyalta az ügyet és dr. Muica védőügyvéd beszéde után három hónapra szállította le a fiatalember büntetését. Bretternek még huszonegy napot kell kitölteni büntetéséből.

MÁRCIUS 11

Írók

Zsigmond.

vvsztályában az özetes beküldés vagy utánvétél

átjával, akivel netne a hamis sápot csinálni nében az egyik irt is be akar

tjának, mint k 100-100 ez esetre, ha aról 500.000 sarolni.

Andor merész te. Kun Andor szélhámós ah komiszár felül felebbvalóval

ének" szatmári telefonon keres részséget arra

ban jogosan az igazolványt rmeztesen tá atmári rendő Andort.

n juthatott F Andor letar hogy milyen szeszipar nyeg kértője. Ezut k bizonyult

ében bizva aláírását ha zonyitványal

biró az érde Kun Andor tranzakcióba ak beidézésé kimentek és atmári tanuk ágítani, hogy or ezt a nagy ani.

zsido-

ülésszaka. Asefat hozott

a következő rezolúcióhoz: setre sem in a megváltoz kezőleg: meg-

i javaslatára, elalt az arab- iára vonat- ó a pánizlam zokkal a ter- ek egy arab és az angol ation követe- th magáévá jesztését is, ny zsidó kan- k

e álláspontját ügyében is, palesztinai redni minden rálja és Zsidó s amely arra zsidó beván-

ajtnak adott k, hogy meg gyűlésen ered- thető vissza, s megvitatás tikai és gaz- határozato- költségvetés zionisták is ellemet hir- óban tanusi-

Egy apró hazugság viszony- tagságai

*

Nem akarok azzal dicsekedni, hogy sohasem mondok hazugságot. Mert hiszen ez már maga is hazugság volna, hazugságot pedig nincs szándékomban mondani. Bevallom, vannak helyzetek, mikor nem a teljes igazságot mondok. Kicsuszik olykor-olykor a számon hazugság, szép hazugság, vagy mint mondani szokták: hasznos hazugság. Azonban, hogy jöhet alkalom, amikor buta hazugságot mondok, arra nem is számítottam.

Mégis előfordult! Olyan véletlenül történt, hogy alig vettem magam észre és a hazugság készen volt. Visszavonhatatlanul, soha le nem moshatóan.

Délután volt, ama szabad délutánok egyike, mikor az ember fekete kávé mellett ül a kávéházban és jártatja a száját. Az alkohol idegessé és nyugtalanná teszi az embert, a feketének ellenben altató hatása is van. Az ember a fekete mellett úgy érzi magát, mintha bölcsőben ringatózna.

Igy ültünk csendesen egyik újságíró kollégámmal és diskuráltunk. Tipikus feketekávé-filozófiát, eseteket, pletykákat és gondolatokat teregettünk ki: Gondolatokat, — melyek szépek, mint a szivarfüst-karikái és épp olyan tartósak is. Alig hogy kimondtad őket, már is szerte foszlottak és a levegőben valami idegen, fűszeres aroma marad belőlük.

A beszéd az ember szabadságiránti törekvésének erejéről folyt. Szóba került a Népszövetség, hogy mennyire nem hozta meg a töle remélt szabadságot, a népek felszabadítását.

Igy került a beszélgetésbe Jean Jack Rousseau, az emberi szabadság nagy hirdetőjének neve is.

Barátom hirtelen mozdulattal felém fordul és félvállról megkérdezi: Maga ismeri Genfét?

A kérdés annyira hirtelen jött, hogy még mielőtt magamhoz tértem volna, a szám valahogyan halkan kinyögte: — Igen!

Ha ez a szó: „igen“ nem lenne rövid, négy betűből álló szó, úgy biztosan eszembe jutott volna, hogy hazugságot mondok és még idejében kicorrigáltam volna, hogy barátom észre se vegye.

Barátom semmi figyelmet sem szentelt válasznak, nem is hiszem, hogy meghallotta. Azon kérdések közé tartozott, melyeket nem azért tesznek fel, hogy választ kapjanak rá, hanem egyszerűen a beszéd további folytatásáért. Epp úgy, mintha valaki ismerősével a vendéglőben ebédnél találkozik és rögtön kijelenti: „En is itt fogok ebédelni!“ Barátom közben tovább beszélt, én azonban többé nem hallottam rohanó szavait. Rabja lettem egy gondolatnak, mely mind jobban és jobban kalapált agyamban. Hazudtál!

Nem az igazság iránti határtalan szeretet szólalt meg bennem, egyáltalán nem. Nem szeretem annyira az igazságot. Azonkívül nem volt semmi alapja annak, hogy lelkiismeretemet kinozzam. Kinek tettem hazugsággal valami rosszat? Kik csaptam be ezen hazugsággal? Hiszen ez a világ legártatlanabb hazugsága, melyet ki lehet találni. Azonban a hazugság ártatlansága volt az éppen, ami engemet izgatott.

Minek kellett ez neked? — kérdeztem önmagamtól. Hiszen épp úgy mondhattad volna, hogy „nem“ és akkor minden rendben lett volna. Minden embernek muszáj életében Genfben lenni? Voltam Európa összes metropolisáiban, sőt Svájc nagyobb városaiban is, szerencsémre épp Genfben nem voltam. Mintha direkt kikerültem volna Genf, hogy eljussak ehhez a hazugság katasztrófájához. Azonban mi közöm van tulajdonképpen az egész semmirevaló ügyhöz? Nem érdemes egyáltalán törődni vele.

Igy beszéltem magamhoz. Am minél inkább igyekeztem bagatellizálni a kis „semmisséget“, annál jobban veszítettem el önbizalmamat.

A hazugság az ő semmisségével izgatott. Sajnálni való, piciny kis hazugság, kis szemtelen kutya, amelytől nem bírok szabadulni.

Barátom közben tovább beszélt. A genfi évek különös ifju-émlékeket ébresztettek fel benne, melynek különösképpen szívesen adta át magát. Melegen beszélt a diák kolónia szociálista vezetőinek szenvedélyes vitáiról. A mámoros összejövetelekről, a diákkávéházban. Már nem is nézett rám.

Végét kell vetnem ennek a buta, lehetetlen helyzetnek — határozottam el. A

kis hazugságtól meg kell szabadulnom! Különböztet meg bebeszél nekem, hogy tudom hogy hol van a genfi krematórium, én pedig kénytelen leszek hozzá a fejemen bölintani. Kénytelen leszek továbbra is vele mázskálni abban a genfi sárban...

Nem, ettől még idejében meg kell nekülni... Azonban hogyan?... Egyszerűen megmondani az igazat, hogy az előbb hazugságot mondtam? Hogy életemben sohasem voltam Genfben?...

Első pillanatban valahogyan nagyon vadnak nézett ki ez az ötlet. Éreztem, hogy arcomba szökik a vér... Nem annyira a hazugság miatt, amit mondtam, mint inkább a szégyen miatt, hogy az egész nem is hazugság... Valamit számár... Kisértés... Egy sajnálatraméltó „igenke“, amit lehetséges, hogy barátom meg sem hallott... Na, most menj, vágd magad ünneplés pózba és vallj!... Mondd meg neki, hogy az a gyenge, vérszegény „igen“, amit egy félórával ezelőtt mondtál, félénk esendőséggel, ami kor ő beszélt, az tulajdonképpen „nem“

kellott volna hogy legyen.

Hirtelen más gondolat szaladt az agyamba, mely megerősítette az elsőt. Mi itt a szégyen? Nem más ez, mint gyengeség és félszesség. Semmi közöd ahhoz, hogyan fogja ő szavaidat magyarázni, a fő dolog az, hogy rendben leszel. Tudni fogod, hogy a genfi esetet likvidáltad... Ilyen kis kisértésektől hamarabb kell az embernek megszabadítania magát, mint a nagy kisértésektől...

Bocsánat — vágtam barátom szavaiba hirtelen, megerősítetted akarattal, hogy ne reszkessek. Bocsánat... azt akartam mondani... hogy sohasem volam Genfben.

Rámnézett zavartan... Rövid ideig szemével az asztal és arcom között keresgélte, majd mosolyogva folytatta: Ah, bocsánat... tényleg sokat beszéltem Genfről... talán idegesítettem is? Felállott, kezét nyújtott és otthagytott...

Még meg akartam neki mondani, hogy rosszul értett, nem akartam emlékeit megszakítani, sőt mindazt, amit mondtam komolyan elhittem. Csak én nem voltam Genfben és az előbbi „igen“ hazugság volt...

Mindent azonban csak akartam mondani, de nem tudtam kinyögni — a valószínűt... emberi erőmet felülmuta... Talán nem is győztem volna meg őt.

Egyébként megállapítottam, hogy „igenet“ az előbb nem is hallotta... (S. Z.)

KÖZGAZDASÁG

Az Angol Bank már négy százalékra szállította le a bankkamatlábát

Az angliai pénzintézeteket tőkeajánlatokkal árasztják el.

London, március 10. Az Angol Bank főtanácsának mai ülésén a leszámitolási kamatlábát 5 százalékról 4 százalékra mérsékelte. Ettől függetlenül a font a további szilárdulás után kissé hullámzik. Az angliai pénzintézeteket a külföldről elárasztják tőkeajánlatokkal, de a bankok elutasító álláspontja helyreáll.

Egyidejűleg az aranybevéltési hullám is meglassadt, mert az arany árfolyama súlydult. A londoni banko-

kat elhalmozzák külföldről jövő fontvásárlási megbízásokkal.

Az angol kincstár és a jegybank számlájára eddig eszközölt nagyaranyu dollár- és frankvásárlásokat egyelőre szüneteltetik. Ezzel kapcsolatban a Financial News annak a reményének ad kifejezést, hogy Anglia talán nem sokára újból konstruktív pénzügyi politikát folytathat Középeurópában s fordulóponthoz juttathatja az európai válságot.

A kolozsvári Iparkamara közleménye a devizakorlátozási rendeletről

A devizakorlátozásokat bevezető államokkal szemben fizetések rendezéséről szóló törvény (megjelent 1932 február 25-én) végrehajtása tárgyában kiadott rendelet értelmében mindazok az adósok és hitelezők tekintet nélkül, hogy kereskedelmi vagy ipari cégek, vagy magánosok kötelesek 7 (hét) napon belül vagyis 1932 március 14-ig a területükön illetékes Banca Nazionale fiókjához bejelenteni, hogy milyen összeggel tartoznak, vagy milyen összeget követelnek Ausztria és Magyarország alattvalóitól, megjelölve, hogy

milyen pénznemben kell azt fizessék, vagy kapják, a kötelezettség és esedékség származásának a megjelölésével. A szükséges formulárok az illetékes Banca Nazionale fiókjainál lesznek kaphatók.

A törvény végrehajtási rendelete nélkülölzi a minden eshetőségre szóló előírásokat s emiatt kisebb zavarok állottak elő. Különösen a vámárúk kezelésénél.

Ezért a kamara ez uton is felhívja az érdekelteket, hogy a tapasztalt nehézségekről azonnal tegyenek jelentést a kamaránál, mely a vámhivatallal és a Nemzeti Bankkal karöltve mindent el fog követni a helyzet tisztázása érdekében.

Elhatároztuk továbbá, hogy amint a

Tavaszi szöveteink

a legelőkelőbb kül- és belföldi gyárosoktól — a legdivatosabb, legváltozatosabb színekben, cégünkötől megszokott, megbízható, jó minőségű, óriási választékban raktárra érkeztek.

Áraink a jelenlegi viszonyokhoz mérten, versenyen felüli állanak. 3 méter jóminőségű szövet teljes hosszával

Már 600 leitől

kezdődőleg

Szász Odön

Schwarz Lajos Fia Posztóáruház R. T.

Str. Universitáti No.3. (Egyetem ucca 3.)

Mükedvelőknek purimra!

Szabó Imre egyfelvonásos tréfiája

Telitalálat

ára előadási jogdíjjal 300 lej.

Purimi ebéd ára előadási jogdíjjal 200 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyv-osztálya útján.

fontosabb rendelkezésekre vonatkozó felvilágosítások a kezeink közt lesznek, azonnal értekezletre fogjuk összehívni az érdekelteket, amelyen élő szóval fogunk felvilágosítást adni a törvény és rendelet intézkedéseit illetően. Addig is szívesen állunk rendelkezésére az érdekelteknek a kamara irodájának 6-os számú szobájában.

A likörgyárosok tiltakozása a monopóltörvény ellen. Temesvárról jelentik: A likörgyárosok országos szindikátusa a monopóltörvény sérelmes intézkedései miatt országos gyűlést hívott össze Temesvárra. A gyűlést e hó 12-én, szombaton délután 3 órakor tartják a Lloyd-palotában. A gyűlésen le fogják szögezni a likörgyárosok álláspontját a törvény nyel szemben, amelynek sérelmes intézkedéseit memorandumba foglalva a leg-rövidebb uton a kormány elé fognak terjeszteni.

Március 17-én hirdetik ki a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank omológási tárgyalásának ítéletét. A törvényszék Furnea-Mesesan tanácsa előtt csütörtökön délelőtt befejezést nyert a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank omológási tárgyalása. A törvényszék az ítélet kihirdetését március 17-re napolta el.

Harmincmillió font bevételt vár az angol kormány az új vámoktól. Londonból jelentik: Az új vámok várható bevétele 30 millió fontot képvisel. Kétségtelesen tartják, hogy az adófizetéseket mai tempója mellett a pénzügyi évet Anglia fellesleggel zárja, ami lehetővé teszi a kincstári kancellár számára adó-könnyítések törvényhozás előtti javaslatba hozását.

Eemelkedik a rizs ára a világpiacra. Londonból jelentik: A világpiacra a rizs ára állandóan emelkedik, miután úgy Japán, mint Kína nagy tételekben vásárol.

EGYESÜLETI ÉLET

A Haggibbor Tenniszpálya Társasága főy hó 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Salom Klubban tartja ezévi rendes közgyűlést. Felkérjük a tagokat, hogy a fontos tárgysorozatra való tekintettel, minél számosabban jelenjenek meg.

Brit Trumpeldor—Makkabbea. Ezen két egyesület rendezei meg az idei purim bált. Fáradtságot nem ismerő rendező-séte olyan csodálatos ujszerűségekkel fogja az estély közönségét meglepni, amely ujszerűségek sokáig fogják az azon megjelenteket emlékeztetni. Kezdve az aktuális rumba és tangó kompozíciók tól az „Eszter“ választás és a „Galil“ tánc bemutatóján kívül is nagyserűbb-nagyszerűbb dolgok fogják az estély fényét emelni. Minden ifju és leány felejtethetetlen estét fog magának szerezni.

Müsoros táncestély Gherlán. A gherlári Zs'dó Nőegylet és a WIZO f. hó 12-én este 9 órai kezdettel a Korona szálló ösz szes termeiben jótékonycélu estélyt rendez a kolozsvári Jouns Boy Jazz közreműködésével. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A kolozsvári Mizrach ifjuság Oneg-Sabbat estje. A Mizrach ifjuság rendes péntek esti Oneg-Sabbat összejövetelei során f. hó 11-én, ma este kilenc órai kezdettel Jámbor Ferenc tart előadást „Az anticionizmus változatai“ címmel. Az érdekesnek ígérkező előadásra vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Kína élet-halál harca

Bertrand Russel-Kína és a Kínai probléma 260 oldal, fehér papír 90 lej Lepage-nál Kolozsvár. Kérje az új ol-cső könyvszenczációk jegyzékét Lepage-tól.

„Az én utód

A kar

Bucuresti-Bukare (Az Uj Kelet tud.) ban már röviden rosvásárhely polgármenesztett Bukareszással, hogy a kor-moratórium bevezetuk, hogy a küldött ságujminiszternél ügyminiszternél tisz-miniszter különbözött a memorandum majd kijelentette, nak a városi tartó-jesztésével nem fog-dést esetleg az utó-nyozni,

ami korántsem Argetoianu akár ratórium mellett lás, akár pedig o-mondani, hogy ut-lest meg is fo-

A pénzügyminiszter része egyébként ser-komoly, mert amíg ek küldöttsége előt-getoianu, hogy nem-utóda, addig pár pe-mara nyílt ülésén e-párti képviselő bes-azt mondtotta, hogy

„az én utódom u-gam le

A marosvásárhely egyébként a morató-re vonatkozó kérésé-zött a következőket

Tekintettel arra, az összes szabadfog-tüknek több mint f-mét kitevő mezőgaz-több mint nyolcvan-ték el, a tisztviselő-nyugdíjakat 30 szá-dukálták, tekintette-hogy az egész világ

nemcsak az öszse-kek, hanem az ö-ipari termékek is-árakon k-

és ugyancsak a há-mozognak a vasuti-tettel továbbá arra-lában az ipari és k-legfontosabb ipari-építőiparhoz szüksé-értéken messze tul-mok védik s azok á-vezett árpolitikája-tonos emelkedést m-

a mai külföldi ár-zalékát

ami az ország álta-sét idézi elő, a mar-ság kéri, hogy a p-szág megsegítésére-vé vált lakosság m-előbbi helyreállítás-rement mezőgazdas-a modern követelm-

HAS

A héber nyelv elsajá-túnó tanköny-Ara 4

Kapható az Uj Kel-

„Az én utódom ugyancsak én magam leszek“

A kartellek letörését követelte Argetoianutól a marosvásárhelyi polgárok küldöttsége

Hetvenöt százalékkal kell leszállítani a vasuti tarifát — kéri a marosvásárhelyi polgárok memoranduma

Bucuresti-Bukarest, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban már röviden megírtuk, hogy Marosvásárhelyi polgársága küldöttséget menesztett Bukarestbe azzal a megbízással, hogy a kormánytól általános moratórium bevezetését kérje. Megírtuk, hogy a küldöttség Pop Valer igazságügyminiszternél és Argetoianu pénzügyminiszternél tiszelt. A pénzügyminiszter különböző megjegyzéseket tett a memorandumban foglaltakra, majd kijelentette, hogy a konverzióknak a városi tartozásokra való kiterjesztésével nem foglalkozik. Ezt a kérdést esetleg az utóda fogja tanulmányozni.

ami korántsem jelenti azt, hogy Argetoianu akár az általános moratórium mellett foglalt volna állás, akár pedig azt akarta volna mondani, hogy utóda ezt a követelést meg is fogja valósítani.

A pénzügyminiszter válaszában ez a része egyébként sem volt tulságosan komoly, mert amíg a marosvásárhelyiek küldöttsége előtt arról beszélt Argetoianu, hogy nem tudja, ki lesz az utóda, addig pár perccel később, a kamara nyílt ülésén egy nemzeti parasztpárti képviselő beszédére válaszolva, azt mondta, hogy

„az én utódom ugyancsak én magam leszek.“

A marosvásárhelyiek memoranduma egyébként a moratórium kiterjesztésére vonatkozó kéresem kívül többek között a következőket mondja:

Tekintettel arra, hogy Romániában az összes szabadfoglalkozásuk keresetüknek több mint felét, az ország zömét kitevő mezőgazdák keresetüknek több mint nyolcvan százalékát veszítették el, a tisztviselői fizetéseket és a nyugdíjokat 30 százaléknál többel redukálták, tekintettel továbbá arra, hogy az egész világ minden államában

nemcsak az összes elsőrendű cikkek, hanem az összes más gyár-ipari termékek is a háború előtti áron kaphatók

és ugyancsak a háború előtti színvonalon mozognak a vasuti fuvardíjak is, tekintettel továbbá arra, hogy nálunk általában az ipari és különösen az egyik legfontosabb ipari foglalkozást képező építőiparhoz szükséges anyagokat az értéken messze túlmenően abnormis vármok védik s azok ára a kartellek szervezett árpolitikája eredményeként folytonos emelkedést mutat,

a mai külföldi árak 300—500 százalékat teszi ki,

ami az ország általános elszegényedését idézi elő, a marosvásárhelyi polgárság kéri, hogy a pénztelenné lett ország megsegítésére és a munkanélküliség vált lakosság munkalehetőségének mielőbbi helyreállítására, a teljesen tönkrement mezőgazdaság támogatására, a modern követelményeknek megfelelő

HASIVAN

A héber nyelv elsajátítására alkalmas kitűnő tankönyv. Képekkel. Ara 40 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában.

uj felszereléseknek a mai árviszonyok mellett beszerezhetősége a kormány minél előbb tegye meg az intézkedéseket és ezért kívánja, hogy

a cement, vas, gipsz, papír, szén-sav, üveg, bádóg, zománcdény

kartellek tevékenységét a kormány törje le

és hozzon olyan törvényt, amelyben kimondassék, hogy minden gyártmány-nak és általában a mindennapi élethez szükséges elsőrendű cikkeknek forga-

lombahozási ára az összes költségekkel nagyobbított termelési áránál csakis 30 százalékos nyereséggel lehessen nagyobb.

A küldöttség és az emlékirat kéri ezenkívül, hogy mondja ki a vonatkozó törvény azt is, hogy az itt felsorolt áruk váma arra a nivóra szállítatik le, hogy az áruk a belföldi termelés plusz harminc százalékának megfelelő árán legyenek beszerezhetőek. A munkaalkalom szélesebb lehetőségeinek megszerzése érdekében

a mai horribilis vasuti tarifák ugyancsak külföldi mintára hetvenöt százalékkal lennének leszállítandók.

A küldöttség ma visszautazott Marosvásárhelyre.

Denunciálással vádolt egyetemi tanár sajtópere a kolozsvár törvényszéken

Denunciálta-e 1914-ben kollégáit Goia Ioan dr. kolozsvári egyetemi tanár?

Cluj-Kolozsvár, március 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék negyedik szekciója csütörtök déli előtt feltűnő érdekességű rágalmozási per tárgyalását kezdte meg. A pert dr. Goia Ioan egyetemi tanár és dr. Plesa Ioan orvos indította Beleuta rokkantkapitány és dr. Isaicu orvos ellen. Beleuta kapitány 1929-ben Luptatorul című lapjában feltűnő cikkét irt, amelyben azzal vádolta Goiat és Plesát, hogy 1914-ben a kolozsvári egyetemen denunciálták két kollégájukat. 1914-ben az erdélyi román diákság kongresszust tar-

tott és arról Isaicu és Mitrea diákok üdvözlő táviratot küldtek Bukarestbe, ahol akkor egy, az osztrák-magyar monarchia ellen demontáló kongresszus ülésezett. A táviratküldés ténye és a távirat szövege nyilvánosságra került. Mitrea és Isaicu egyetemi hallgatók nem folytathatták tovább tanulmányaikat a kolozsvári egyetemen és rendkívül kalandos uton Romániába kellett szökniük.

Beleuta mellett dr. Isaicu mint informátor került a vádlottak padjára. A törvényszék a tárgyalásra egész sereg kolozs-

vári román kiválóságot idézett be, akik tanuvallomásaikban Goia és Plesa ártatlanságát igazolták.

lanságát igazolták. Dr. Stanca Dominic, dr. Stanca Constantin orvosok, dr. Dan Sever volt miniszter, dr. Meret Octavian, dr. Priscu Iosif tanár, st. vallomásaikban azt hangsúlyozták, hogy a denunciálók személyét nem sikerült akkor megállapítani és pusztán csak vádaskadás az, hogy Goia, illetőleg Ilesa követtek el a tettet.

A törvényszék március 17-re halasztotta a per folytatálagos tárgyalását.

Lindbergh egyik barátja tárgyalásban áll a gyermekrablók megbizottaival

Cáfolják azt a hírt, hogy a rablók még vasárnap visszajuttatták szüleikhez a Lindbergh-gyermekeket. Lindbergh valószínűleg Csikágóban tartózkodik. A rendőrség szerint Al Capone áll a rablás mögött

London, március 10. Newyorkban tartja magát a hír, hogy a Lindbergh-fiu megkerült, de a szülők titoktartást fogadtak s nem hozzák nyilvánosságra a gyermek visszaszerzését. A hír alapja egyik biztosítóintézet ügynökének üzenete Boston főpolgármesteréhez, melyben közölte, hogy a Lindbergh-fiut még vasárnap este visszajuttatták szüleikhez, akiknek azonban titoktartási kötelezettséget kellett vállalniuk 72 óra tartamára, hogy a rendőrség ne üldözze a gyermekrablót.

Ezt a hírt azonban a gyermek nagyanyja a leghatározottabban megcáfolta.

Lindbergh nem tartózkodik lakásán Hopevilleben, de nem tudják tartózkodási helyét.

Egyébként a lapok értesülései szerint Brecken-Bridge ezredes, Lindbergh barátja tárgyalásban áll a gyermekrablók csak valamivel haladják meg a kétfélmillió lejt. Amennyiben tehát Lőrinczy elszámolása helyes lesz és ha kinlevősegeit be is tudja inkasszálni, másfélmillió lejt feleslege marad.

Lindberghnét a fájdalom és az utolsó napok izgalmai nagyon megviselték. Az asszony állapotos voltára való tekintettel állandó orvosi felügyelet alatt áll. Aggodnak egészségéért.

A rendőrség még mindig abban a meggyőződésben van, hogy Al Capone csiká-

gói bandájának köze van a gyermekrabláshoz.

Lindbergh valószínűleg Csikágóban tartózkodik, mert távirati felszólítást kapott, hogy ne folytassa Newyorkban a fia utáni kutatást, hanem kezdjen közvetlen tárgyalásokat Csikágóban.

Newjersey állam kormányzója utasította a rendőrséget, hogy ezentul a Lindbergh címére érkező közlések közül egyetlenegy se tartson vissza. Így a gyermekrablók levélel zavartalanul érintkezést kereshetnek a Lindbergh-családdal.

Lőrinczy három és félmillió lejt követel és kétfélmillió lejjel tartozik

Két napon keresztül dr. Lenghel orvost hallgatta ki a vizsgálóbíró. Ma tovább folyik a kihallgatás és újabb beidézések is lesznek

Cluj-Kolozsvár, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy Lőrinczy vallani kezdett a vizsgálóbíró előtt és vallomása során az összes kezelt alatt átmént összegekről elszámolt. Lőrinczy vallomástétele azért bir különös fontossággal, mert a bankigazgató hónapokon keresztül állandóan téves adatokkal vezette félre a vizsgálót. A Lőrinczy elszámolását több ízben is hasonlították össze az Autoglob könyvelésével, de minden esetben tévesnek bizonyultak adatai.

Az új vallomástétel most már úgy látszik helyes irányba fogja terelni a Lőrinczy-vizsgálót. Torday könyvszakértő véleménye szerint Lőrinczy

vallomástétele után a károsultak meg fogják kapni pénzeiket. Lőrinczy szerint különböző egyénektől három és félmillió lejt követel, míg tartozásai csak valamivel haladják meg a kétfélmillió lejt. Amennyiben tehát Lőrinczy elszámolása helyes lesz és ha kinlevősegeit be is tudja inkasszálni, másfélmillió lejt feleslege marad.

Torday könyvszakértő, aki a kolozsvári kereskedelmi iskola tanára, számitásainál alapul vette egy a hivatalos vizsgálat adatait, mint az Autoglob könyvelését. Ezek szerint Lőrinczy kezén nem sikkadt el olyan fantasztikus összegek, mint amelyekre szokése után gondolt a vizsgálat.

A vallomástétel után egyébként a vizsgálóbíró dr. Lenghel Sándor orvost idézte be magához, akit két napon keresztül folytatólagosan hallgatott ki. Lenghel kihallgatása után még néhány ken reggel is folytatódik. Hir szerint Lengel kihallgatása után még néhány tanukihallgatást eszközöl Pastia vizsgálóbíró a Lőrinczy-ügyben.

— Meghalt az amerikai indulógyáros. Newyorkból jelentik: Newyorkban hetvennyolc éves korában meghalt Jonny Philip Sousa zeneszerző, aki nem kevesebb, mint 138 indulót irt, amelyeket a világ minden államában játszanak. Ezek közül a leghíresebb a Don Quichote-induló.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. E. Nagykároly. 1. Hogy a rabbik felmentésének további fenntartására az 1922 előtt angazsáltaknak is vizsgát kell tenniük — ebben a kérdésben forduljon az ortodox központi irodához, amelynek elnöke tagja a vizsgáztató bizottságnak. 2. Nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy a 27 évnél idősebb rabbik a belügyminisztériumhoz benyújtott kérvény alapján tartalék-állományba léphetnek. Ezzel szemben a helyzet az, hogy a régi törvény értelmében negyvenéves korukig minden évben jelentkezniük kell. 3. A kolozsvári cercul parancsnokságától azt a választ kaptuk, hogy a szóbanforgó certifikát model tipre mindenkinek joga van, ha el akarja hagyni az országot és ha katonai ügyei el vannak rendezve és ez természetesen a rabbikra is épp úgy vonatkozik, mint bárkire. 4. Dr. Fischer József kolozsvári címe: Str. Memorandului 18., bukaresti címe: Clubul Parlamentar Evreesc Bucuresti, Str. Bărăției 1.

„Havasmezői előfizető”. Ha alkalmazzák minőségben akar kiutazni, úgy csak egy francia céggel kötött és a francia hatóságok által látamozott munkaszervezés alapján kaphat beutazási engedélyt. Ha mint önálló magános akar kiutazni, úgy szüksége van egy helybeli igazolványra, hogy szabadfoglalkozású és fel kell mutasson egy bizonyos összeget, vagy csekket, amelynek nagysága attól függ, hogy mennyi időre kéri a tartózkodási engedélyt. Havonként kb. 20.000 lej, vagy annak megfelelő csekket kell felmutatnia.

G. L. Marghitta. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságtól nyert információk szerint öt elemivel és három évi tanonciskolával jogot nyerhet az egy éves katonai szolgálatra, ami úgy a kereskedelmi, mint az iparos tanonciskolákra is vonatkozik. A sorozásnál jelentkező iskolai bizonyítványával az ottani cerculnál, ahol megadják a továbbiakra vonatkozó szükséges instrukciókat.

K. M. Telegd. Hat hónapra minden nehézség nélkül kaphat amerikai utlevelet, amelynek beszerzéséhez ugyanolyan iratok szükségesek, mint minden más külföldi utlevélhez. A beutazási engedélyt bizonyos feltételek mellett a bukaresti amerikai konzulátus adja meg. A vízumért személyesen kell jelentkeznie.

F. F. Arad. Ha az első és második jelentkezést lekéste, úgy a harmadik jelentkezés nem elegendő és így ott kell sorozás alá állania, ahol született.

W. J. Poieni. Az 1932-es korosztály bevonulása március 16-tól 20-ig lesz.

L. J. Egerhát. Ha szkimbás akar lenni, még nem késte le a lószorozást. Ha szkimbási jogáról le akar mondani, úgy a tüzéséhez vagy a lovassághoz osztják be. A szkimbások bevonulása szintén március 16-án kezdődik.

B. S. előfizető. Jelentkezzen minél előbb az ottani hadkiegészítő parancsnokságnál születési és állampolgársági irataival, valamint az osztrák-magyar hadseregéből való okmányokkal, amelyekkel igazolni tudja, hogy szolgálatot teljesített a monarchia hadseregében. Katonai szakértőnk véleménye szerint így semmi akadály nem lesz annak, hogy véglegesen elrendezze katonai ügyeit.

Uj Kelet hű olvasója. Amerikai konzulátus csak Bukarestben van. (Str. Campianu). A konzulátushoz írhat bármilyen nyelven és ugyanúgy kap rá választ. Az ügynek így módon való elintézése a konzulátustól függ. Nincs kizárva, hogy levél útján is el tudja intézni.

F. J. Visó. Forduljon a kolozsvári olasz konzulátushoz, amelynek címe: Str. Wilson 4.

J. W. Petrosény. Levelét átadtuk a palesztinai kirándulás kolozsvári megbízottjának. A választ megsürgöttük.

H. L. Uj Kelet olvasó. A Noár néhány hónapja nem jelenik meg. Helyette az Aviva-Parisszia tartalmaz havi bulletin ad ki csoportjai számára, de rövidesen a Noár is meg fog jelenni. A Noár, illetve az Aviva-Parisszia szervezet központjának címe: Targu-Mures, Piata Regele Ferdinand 35/I.

Hű olvasó, Reghin. A novellát küldje be előadás végett. Addig, amíg nem láttuk, nem adhatunk önnek semmilyen választ a lapban való közlést illetően.

Régi előfizető, Maroshévíz. 1. Az

olasz konzulátus kolozsvári címe: Str. Wilson 4. 2. Hermes menetjegyiroda, Calea Regele Ferdinand.

Többeknek. Schalom Asch: Moszkva c. regényének magyar fordítása technikai akadályok miatt csak e hó végén jelenik meg. A beérkezett megrendeléseket nyilvántartjuk és a könyvet, annak megjelenése után azonnal leszállítjuk.

F. L. Nagyváradi. Küldje be utlevelét a bukaresti cionisták szervezet irodájához (Str. Carol 81.), amelynek módjában van az európai utlevelet palesztinaira átminősíteni.

R. S. Jebel. Kérésével forduljon az erdélyi Palesztina-hivatal vezetőjéhez, aki szívesen nyújt Önnek felvilágosítást. Véleményünk szerint semmi akadály sincs annak, hogy Ön a palesztinai kormánytól letelepedési engedélyt nyerjen. A Palesztina-hivatal címe: Dr. Weisz Fülöp Cluj, Calea Regele Ferdinand 34.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

— Nagy művészi esemény lesz vasárnap este a Magyar Színházban. Gertrude Bodenwieser, a világ hírhű bécsi ballet-táncosnő fog fellépni társulatával, egész estét betöltő műsorral. Gertrude Bodenwieser neve Európa minden fővárosában fogalom. Csolodatos, eredeti, tökéletes táncokkal Berlinben, Londonban és hazájukban, Bécsben a kritika a legnagyobb hódolattal és csodálattal nyilatkozott. A Magyar Színháznak emberfeletti erőfeszítéseket kellett tenni, hogy a nagy hírű táncosnő vendégjátékát lehetővé tegye. Bodenwieser Gertrude és társulata vasárnap este pont 9-kor tartja meg a Magyar Színházi fellépését. Jegyekről tanácsos sietve gondoskodni, mert érthető módon óriási érdeklődés nyilvánult meg a nem mindennapi esemény iránt.

Magyar Színház heti műsora

Pénteken este 9-kor: Potyautas. (Operettjodonság nagyon olcsó, mozihely árakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 158.)

Szombaton este 9-kor: Nászéjszaka. (Operettrepreiz új szereposztással, új betanulással. Kizárólag csak felnőtteknek! Premierbérlet 24. Sorozatszám: 159.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Akácfa virág. (Fráter Lóránd operettje. Mozihely árakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 160.)

Vasárnap d. u. 3-kor: Tatárjárás. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Sorozatszám: 161.)

Vasárnap d. u. 6-kor: Fehér ló. (Operettjodonság, 7-edeszer. Sorozatszám: 162.)

Vasárnap este 9-kor: Bécs leghíresebb tánc- és balletgyűjtésének, Bodenwieser Gertrudnak és társulatának egész estét betöltő előadása. (Világ attrakció! Premierbérlet. Sorozatszám: 163.)

A Clujj Román Opera műsora

Péntek, március hó 11: Aida (N. Apostolescu és M. Tzico vendég szereplésével).

Vasárnap, március hó 13: (este) A trubadur (Maria Dumitrescu, Nicu Apostolescu és M. Tzico vendég szereplésével).

Hétfő, március hó 14: Lucia de Lammermoore.

Szerda, március hó 16: Zsidónő (N. Apostolescu vendég szereplésével).

Alig van könyv, mely nélkülözhetetlenebb lenne, mint egy lexikon. De egy komplett lexikon eddig nehéz ezreszre került s így csak igen kevesen szerezheték meg maguknak. Ezen a nehézségen segített a Génius könyvkiadó, egykötetes komplett magyar lexikonával. A

GENIUS KIS LEXIKONA

800 képpel, 64 műmelléklettel, 1615 oldalnyi terjedelemben a tudásnak egész tárházát nyújtja s miután egészen új kiadás, az intelligens olvasó megtalálja benne mindazt, amire olvasmányai és a gyakorlati életben szüksége van. S ami a legfontosabb, a „Génius Kis Lexikon”-át mindenki megveheti, mert az olcsó propaganda kiadása fűzve csak

180 lej, egészszázonkötésben, dus aranyozással 210 lej
Rendelje meg még ma, mert kevés példány van és elfogy.

Megrendelhető az **UJ KELET** könyvosztályában

Péntek, március hó 18: Szünet.
Vasárnap, március hó 20: (este) Tannhauser (N. Apostolescu vendég szereplésével).

Hétfő, március hó 21: Szimfónikus hangverseny. (vezényel G. Simonis).

CORSO-MOZGO MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor:

Világ szenzációja: Ben-Hur. Végtelen hadseregek élet halál harca s míg a fegyverek szünetelnek egy meghatározó szerelmi idill. A század legkimagaslóbb filmje! 150.000 szereplő egy filmben, melynek előállítására 2 évig tartott. Egy epika dráma a római császárság dicsőségteljes történetéből. Titani tengeri csaták. Róma élete 2000 évvel ezelőtt. Egy szerelmi romanc, mely még a szilaj gladiátorok szívét is megindítja. Főszerepekben: Ramon Novarro, a híres Ben-Hur gyönyörű színes és zenés filmjében. Pénteken, szombaton és vasárnap kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

Szinkór-Mozgó műsora

Péntek és szombat d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor: Személyes fellépte a világhírű Os Walter Gers Gauchos Braziliéros humoros eróművészeknek, a párizsi Trocadero ünnepelt nagy attrakciója, szenzációs, még eddig nem látott műsorral. II. A hétércu ember hangos filmregény 8 felvonásban, a főszerepekben: Paul Muni, Marguerite Churchill. Helyárak: Földszinti ülő 25, alsóerkélyülő 15 és felsőerkélyülő 10 lej.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Pompák rablói, szenzációs premier, izgalmas kalanddráma, eddig nem látott gyönyörű felvételekkel. Főszerepekben a közkedvelt Gary Cooper és Mary Brian.

ASTRA Mozgó műsora

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:
A román-magyar filmipar első filmje románul. A szerelem szava. Emma Romano, A. Lupescu, P. Constantin. A budapesti operai kórus közreműködésével. Nagyonfontos művészeti esemény.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szombaton 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

A Levegő hősei, monumentális filmalkotás, mely az amerikai tengeri és légi haderők közreműködésével készült. A merészség és technika remeke filmben.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, március 11.

Bukarest. 18.10: Zenekari hangv. 19.30: Halévy: Zsidónő c. operája. Közben hírek.
Budapest. 9.15: Koncert. 12.05: Gramofon. 16: Novellák. 17: Cigányzene. 18: „Tigris vadász Déljában” címmel előadás. 18.30: Énekhangverseny. 19.15: Ofenbach-hangverseny. 20.45: Csevegés. 21: Zongorahangy Beethoven, Brahms, Mozart, Smetana, Liszt művei, utána hírek, majd cigányzene.

Bécs. 17: Hangverseny. 22.05: Operett-részletek.

Königs wusterhausen. 22.15: Táncczene. **Berlin.** 20: Hangverseny.

Bayor Rundfunk. 16.20: Énekek és zongoradarabok. 21: Hangverseny.

Közép-német Rundfunk (Lipsee, Drezda). 19.30: Katonazene. 23: Táncczene.

Észak-német Rundfunk: 22.05: Hangverseny. **Königsberg** (Königsberg, Danzig). 21.10: Glinka: Valse-Fantasia. Liszt: Koncert. Csajkovszkij: IV. szimf. Reger: Szerenád.

Breslau-Gleiwitz. 20: A legszebb német népdalok. 24: Táncczene.

Stuttgart. 21: Filharmonikus hangverseny. **Frankfurt.** 17: Koncert.

Langenberg; Köln. 24: Esti zene.

Vasó. 20.15: Szimf. hangverseny.

Milánó. 21: Tarka est.

Róma. 17.45: Zenekari hangverseny.

Palermo. 21: Hangverseny.

Prága. 19: Opera. 22.20: Gramofon.

Kassa. 17: Zenekari hangverseny.

Brünn. 19.30: Aida. Verdi operája.

Büsszel. 22: Zenekari hangverseny.

Koppenhága. 22.15: Zenekari hangverseny.

Daventry London. 23.35: Schumann zongoraművei.

Belgrád. 17: Operettzene. 21: Karneválzene.

Oslo. 17: Gramofonhangverseny.

Stockholm. 20: Zenekari hangverseny.

22: Szórakoztató zene.

Svájci adók: 20.55: Zenekari hangverseny.

Szombat, március 12.

Bukarest. 17: Könnyű román zene. — 21.15: Román zene. 22: Hírek.

Budapest. 9.15: Postászenekar hangv. 12.05: Zenekari hangv. 19.15: Cigányzene. 20.15: Vigjáték. Majd táncczene.

Bécs. 16.15: Zenekari hangv.

Berlin. 19.15: Opera zenekari hangv. 20.30: Suppé: Boccaccio c. operettje.

München. 22: Koncertzene.

Königsberg, Heilsberg, Danzig. (Ostmarken Rundfunk). 20.30: Tarka est.

Breslau. 23: Táncczene.

Stuttgart. 12.35: Gramofonhangv. — 20.30: Dollárhercegnő c. operett.

Frankfurt—Kassel. 16.30: Koncert. — 20.30: Operett.

Köln—Langenberg. 22.30: Esti zene.

Vasó. 20.15: Könnyű zene. 22.15: Chopin művei.

Kattowitz. 23: Táncczene.

Milánó. 21: Szimf. hangv. 23: Táncczene.

Róma. 21: Opera.

Prága. 21: Népzene.

Kassa. 12.30: Déli hangverseny.

Bázel. 22.15: Táncczene.

Stockholm. 16: Szórakoztató zene.

Oslo. 16.30: Zenekari hangv. 23: Táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vadonutaj, 2700 lejért vásárolt gyerek-kocsí 1500 lejért eladó. Cim a kiadóban.

Negyedéves joghallgató irodai munkák elvégzését, román-magyar fordítást, gépirást olcsón vállal. Cimeket a kiadóba kér „Preciz” jellegre.

Egy intelligens leány, lehetőleg német anyanyelvű, vagy német nyelvtudással, külfönbjárati szobában szép, olcsó lakást kaphat. Cim a kiadóban.

A. M. Március 11. Születésnapja alkalmából sok szerencsét kíván, Ö. J.

HIR

— Ujból letartóztatott diktátort. Varsóból jelent, hogy a vád ellene az, hogy ő vezette az állam jelenlegi kormánya. — Megkezdtek az Amstel-erőművet építtető vállalat részvényeinek a vásárlását. — Állandóan csökken a berlini lakosság az éhhalál miatt. — Halálozás. Tegnapután hosszas szenvedés után elhunyt 73 éves korában marosvásárhelyi volt vásárhelyi chevraank 15 noka. Az elhunytban marosvásárhelyi ügyvéd dolgozott. Temetés ma, 10 órákor lesz Marosvásárhelyen.

— Egyetemi diáksztárságban. Párizsból jelent, hogy a franciaországi jogászok egyesületének tagjai, akik Franciaországban egyetemi hallgatók sztrájkot tartanak az ellenében, amely az érettséghez közzé számára is lehetőséget ad az érettség vizsgák letételére. Rendkívül jelentős a párizsi jogi diákok részéről.

— Uj adókat vezettek Newyorkból jelent: Az új adókat pár nappal tette, hogy az államháztartás hiánya a kormány általános forgalmi adón történ, főleg a fogyasztási adók megadóztatására számítani, minthogy a kormány az utóbbi időben módosított, az osztrákok visszafizetését már évek óta kintstári hivatal javaslatai alapján a külön testületeket, amelyek gyarapíthatnák az államháztartás 184 millió dollár hiányát, az örökösödési pótlót. A tökeforgalom elváltása a kétszerezésére érhathatna, a színházi és egyéb adók 118 milliót hozhatna, a postai adók 200 milliót, a felemelés 600 milliót. Ezen a stabilizálódónak a költségvetés. A jövedelmek 2,37 milliárdra, amely 4,11 milliárd dollár kiadásra a vámoknak kell. publikánusok hajlandók zetet elfogadni, a demokrácia összeállítását kéri. A gazdasági jövedelmeket erős enyhébben érintenék. Az államháztartásban (egyéni örökösödési adók, stb.) vil-

— Amerikai kistükör. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

— Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

— Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

— Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

— Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

— Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

— Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet. — Az amerikai pénzügyi helyzet a nemzetgazdasági életben érdekelt. A gazdasági körökben kezdik megítélni a helyzetet.

HIREK

Dr. N. M. Gelber, az ismert varsói zsidó író és történettudós előadása a kolozsvári Zsidó Szabadegyetemen

Az előadás címe: Bécs—Berlin—Párizs. A zsidókérdés három békekonzferencián

Cluj-Kolozsvár, március 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Folyó hó 13-án, vasárnap délután 6 órakor, az Iparkamara dísztermében dr. N. M. Gelber, a kiváló varsói zsidó író és történettudós tart nagyszabású előadást a kolozsvári Zsidó Szabadegyetemen. Dr. Gelber előadásában az utóbbi évszázad három legjelentősebb nemzetközi békekonzferenciájáról, illetve

azoknak rendkívüli érdekes zsidó vonatkozásairól fog értekezni. Az előadás iránt városszerte rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg és előreláthatólag kiemelkedő eseménye lesz dr. Gelber előadása a kolozsvári zsidóság kulturális és szellemi életének. Dr. Gelber előadását jiddis nyelven tartja meg. Az előadásra a belépés díjtalan.

Egy törzsőrmester hamisításai miatt husz Nagyváradon szolgáló kolozsvári katonát is letartóztattak

Ujra hamis katonai bizonyítványok ügyében nyomoz a hadbíróóság

Cluj-Kolozsvár, március 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári hadbíróóság büntetőbe tegnap Nagyváradról husz kolozsvári fiatalembert szállítottak át, akik Nagyváradon teljesítettek katonai szolgálatot. A husz fiatalembert őrizetbe vételével egyidejűleg a hadtestparancsnokság utasítására letartóztatták Cioablá Marint, a hadtestparancsnokságnál szolgálatot teljesítő számvevő törzsőrmestert, aki ellen többrendbeli közokirat-hamisítás vádjával már ezt megelőzőleg házi vizsgálatot vezettek be.

A tömeges katonai letartóztatások nagy feltűnést keltettek, mert egyesek a kolozsvári ügyészség által nyomozott katonaszabotási botrányhoz hozták azokat összefüggésbe. A nagyváradai letartóztatások azonban teljesen függetlenek a katonaszabotási bűnpertől. Ismeretes, hogy a sorozóbizottságok az ország különböző helyőrségeiben állomásozó ezredekhez osztják be a hadköteleseket, akiknek joguk van a hadtestparancsnokságnál kérvényezni, hogy olyan ezredbe helyezzék

át őket, amely eredeti tartózkodási helyükön állomásozik. A Nagyváradon letartóztatott fiatalemberek kolozsvári illetőségűek és a hadtestparancsnoksághoz olyanirányú kérvényeket juttattak, hogy helyezzék át őket Kolozsvárra. Cioablá Marin törzsőrmester vállalta az áthelyezések elintézését és ezért személyenként bizonyos összeget fogadott el a katonáktól. Cioablá azonban ahelyett, hogy a törvényes úton, mely rendszerint ilyen esetekben eredményre vezet, próbálta volna elintézni a katonák ügyét, meghamisította a katonai iratokat abban a hiszemben, hogy a hamisításokat nem fedezik fel és hamis iratok alapján is megtörténhetnek az áthelyezések.

A törzsőrmester hamisításainak leleplezése után őrizetbe vették a katonákat is. A vizsgálat folyamán azonban a fiatalembereket valószínűleg rövidesen szabadlábra helyezik, mert minden jel arra mutat, hogy jóhiszeműen jártak el. A kihallgatások a bűnperben folynak.

Színház a börtönben. Berlínből jelentik: A német színház egyesületének azok a tagjai, akik ezidőszent szerződés nélkül vannak, a berlini börtönökben hetenként előadást tartanak. A színház az előadások csekély jövedelméből élnek.

A kalapács fogantyúja egy ezüst olajág, melybe a következő szavak vannak belevésve: „Pax summum bonum”. Hogyha ezek után sem határozza el magát a konferencia a leszerelésre...

Egy jelképes adomány. Londonból jelentik: Henderson volt külügyminiszter, a leszerelés konferencia elnöke nagyon értékes ajándékot kapott egy amszterdami ékszerestől. Az ajándék egy ezüst kalapács, melyet a „béke kalapácsának” neveztek el és melyet elnöki minőségében kellene Hendersonnak használnia. A kalapács egy része gyöngyházból készült, melybe arany lemezekkel vannak belevésve a tengerek hullámai.

A zsidókórházi film az Astra-mozgóban. Ma, pénteken, továbbá szombaton és vasárnap a kolozsvári Astra-mozgóban a rendes műsor keretén belül a kolozsvári Zsidókórház avatási ünnepségéről felvett film be lesz mutatva, minden kétségen kívül ezuttal is a nagyközönség nagy érdeklődése mellett.

Pilsudski marsall Kairóba érkezett. Londonból jelentik: Pilsudski marsall Kairóba érkezett. A marsall Egyiptomban és Palesztinában rövid időt tölt üdülés céljából.

NAPRÓL NAPRA

Az amerikai képviselőház javaslatot fogadott el, amely hosszútartalmu szabadságvesztésbüntetéssel és nagy bírsággal sújtja a fenyegető levelek útján zsarolókat.

Hollywoodi jelentés szerint Greta Garbo legközelebb Pirandello filmben fog szerepelni.

A newjerseyi Camden gázművének épületét egyik gáztartály explóziója romba döntötte. Eddig 16 munkás holt testét emelték ki az omladék alól. Még 9 munkás hiányzik. Ezek életéről is lemondottak.

Lenard svéd herge ma menyasszonya kíséretében megjelent egyik londoni kerületi anyakönyvvezető előtt. A jegyesek már két hete Londonban tartózkodnak s így angol törvény szerint házasságkötésüknek most már nincsen semmi akadályja. Az esküvő pénteken lesz.

Newyorki jelentés szerint Zola Nánáját közelebről hangosfilmre veszik fel. Ez lesz az első Zola-regény, amely hangosfilmre kerül.

Amsterdamból jelentik: Louter, a nemzetközi jog ismert nevű volt professzora, a kiváló tudós 84 éves korában Hilversumban meghalt.

A sziguranca éjfél látogatása az ügyészségi fogházban. Az elmúlt éjszaka folyamán a kolozsvári sziguranca tisztviselői látogatást tettek az ügyészségi fogházban, a kolozsvári ügyészségen mintegy tizenhat kommunista letartóztatott van és a váratlan látogatás valószínűleg odairányult, hogy a kommunistáknál levő tiltott iratokat elkobozzák. Eresüleink szerint a felülvizsgáló bizottság — melyet Filipescu vezetőügyész és Pop Leontin rendőrkapitány vezettek — a vizsgálat folyamán talált is a foglyoknál illegális iratokat. A vizsgálat folyik.

A dohányzók felelősségérzete. Newyorkból jelentik: A legutóbbi években az Egyesült Államokban feltűnően sok erdő tűz történt, mely több millió dollár kárt okozott az államnak. Michigan államban a hatóságok közzétettek egy jelentést, melyből kiténik, hogy a tüzvésznek legfőbb oka az a nagymennyiségű égő cigarettavég, melyet a kirándulók dobnak el a fübe. 1931-ben 4133 tüzeset történt Michigan államban. A nyomozások megállapították, hogy a tüzesetek 46 százalékát a szórakozott dohányzók okozták. Az elmúlt években 48—49 százalékra emelkedett a statisztikai kimutatás a gondatlan dohányzókról.

Mint a Morgan cég igazgatója szélhámoskodott Kolozsvárt egy regátbeli fiatalembert. A kolozsvári rendőrség tegnap este letartóztatta Rabinovicu Flor Dávid szélhámost, aki ellen Hellmann Jenő pékmester adott be bűnvádi feljelentést. Rabinovicu Dávid több kolozsvári céget keresett fel és angol nyelvű iratok felmutatásával azt állította, hogy a Morgan világcég egyik megbízottja. Elbeszélése szerint azzal a megbízatással jött Erdélybe, hogy a tavasszal meginduló telefonmunkálatok munkásainak számára élelmezési cikkeire szállítókat szeressen. Hellmann Jenőnek ajánlatot tett arra, hogy a munkások számára a kenyér szükségleteket szállítsa. Hellmann Jenő hitt a jófellépésű és igazolványokkal rendelkező fiatalembert és kifizetett neki 15.000 lejt. Az összeg fejében Rabinovicu megígérte, hogy a Hellmann cégnek egészen biztosan megszerzi a kenyérzállításokat. Rabinovicu ezután a Vlad cégnél is próbálkozott, ahol azonban nem dőltek be neki. Hellmann Jenő, miután információkat szerzett Rabinovicu-ról, feljelentést tett a rendőrségen, melynek emberei tegnap este akkor tartóztatták le a fiatalembert, amikor az egyik bukaresti gyorsal el akart utazni Kolozsvárról. Rabinovicu-nál 7500 lejt megtaláltak, a többi elköltötte. Azok a hírek, melyek szerint Rabinovicu-nál egy milliótöszázezer lejt találtak volna érték papírban, nem felelnek meg a valóságnak.

angv. 19.30.
zben hírek.
2.05: Gram-
nyzene. 18:
immel elő-
19.15: Of-
Csevegés.
Brahms.
utána hi-
5: Operett.
Tánczene.
kek és zom-
y.
ese. Drez-
nczene.
5: Hangv.
Fonogramm.
e-Fantasia.
IV. szimf.
zabb német
s hang.
zene.
rseny.
rseny.
hangv.
Schumann
Karnevál-
eny.
ngverseny.
hangver-
2.
zene. —
ar hangv.
: Cigány-
nczene.
i hangv.
erettje.
zig. (Ost-
ka est.
hangv. —
tt.
ncert. —
ti zene.
e. 22.15:
23: Tánc-
eny.
zene.
23: Tánc

**AZ ANTISEPTIKUS
ESZKÖZ AMELY VILÁG
HIRNÉMNEK ÖRVEND A**

**VALDA
PASTILLA**

**AMELY ELTÁVOLITJA ÉS
LEGYŐZI A**

**TOROKFÁJDALMAKAT, KÖHÖGÉST, MEGHŰLEST, VA-
LAMINT A RÉGI VAGY ÚJ TÜDŐBŐRŐJOKAT, CHATARU-
SOKAT, ASTHÁT, INFLUENZÁT, STB**

A DOBOZ FAC-SIMILJE

**KAPNÁTO MINDEN
GYÓGYSZERTÁBAN
ÉS DROGUERTÁBAN**

Amerikai kistűkör. Newyorkból jelentik: Az amerikai pénzügyminiszter, a németországi kölcsönök felfüggesztésében érdekelve vannak, hajlandók az adós koncernektől részvényeket, vagy másforma érdekeltségvállalást is elfogadni. — A lapok szerint amerikai gazdasági körökben kissé kedvezőbben kezdik megítélni a helyzet kilátásait. Egyes jelekből azt a következtetést vonják le, hogy régóta várt jobb üzleti irányzat már soká nem várthat magára. — Az amerikai keleti partvidék mentén hatalmas károkat okozó óriási orkán dühöngött. Két parti őrhajó elsüllyedt. Husz ember a vízbefulladt. Nagy károkat szenvedtek a kubai Havanna környékén, ahol a viharokasztrófa 7 ember életébe került. Az Antillákról öt halálos áldozatot jelentenek. — Newyorki jelentés szerint az aranyküldeményeknél minden esetben rendes pénzügyi műveletről vagy további aranyhalmazokról kísérletekről van-e szó.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A kamarában megint összeveszték a pártok azon, hogy ki ajándékozta meg az országot a konverzióval

Ezen a héten véget ér a konverzió általános vitája. Hétfőn megkezdik a javaslat szakaszonkénti megvitatását

Cuza engedélyt kapott arra, hogy sürgősen interpellálhasson a cukorkérdésben

Bucuresti-Bukarest, március 10. A kamarában napirenden a konvertálási vitában először Raducanu nemzeti parasztpárti szótartott fel. Rámutat arra, hogy a konverzióval kapcsolatban az államnak úgy kell berendezkednie, hogy az ennek nyomában támadó krízis hosszú évekig el fog húzódní. Kifogásolja, hogy a finanszírozás ügyét a kormány nem rendezte már ebben a törvényben.

Huszmillió családfő van munkanélkül a világon

Raducanu hangoztatja, hogy a nemzeti parasztpártnak drága a mezőgazdaság támogatásának gondolata. Tiltkozik a Vlad Tepes Liga elutasító álláspontja ellen. A konvertálásnál társadalmi igazságoknak kell érvényesülnie és nem az elméletek holt tétéleim. Egyébként a nemzetközi krízis hatásai alól Románia sem vonhatja ki magát. Az egész nemzetközi kereskedelem husz százalékkal csökkent és huszmillió családfő van a világon munkanélkül.

A szövetkezeteket a törvényjavaslat teljesen elhanyagolja, noha abban a parasztság négytízmilliárd lejrel van érdekelve. A népbankok vesztésének legálább egy részét kellene vállalja az állam, mert hiszen ezek százszázalékosan érdekeltek a konverzióban, míg a népbankok csak 30-40 százalékosan. Az egész jelenlegi agrárpolitikát át kell szervezni, ahogyan ezt a munkát a nemzeti parasztpárt már megkezdte.

Cuza sürgősen interpellálhat a cukorról

Ezután Cuza jelent be interpellációt aziránt, hogy a cukor vámjának leszállításáról szóló törvényt a hivatalos lap február 29-i száma közölte, alkalmazásra azonban mind mostanáig nem történt semmi intézkedés és az ország továbbra is a drága cukrot fogyasztja.

Argetoiu: Most a konvertálási törvényjavaslat van napirenden és ennek a vitáját kell folytatnunk.

Cuza: Ön nagyon türelmetlen, mihelyt a cukorról kezd beszélni.

Argetoiu: En nem idegeskedem a maga cukráért.

Cuza: Pedig ez a cukor nem is az enyém, hanem az öné.

Cuza ezután kéri, hogy a cukorüggyben való interpellációját tűzzék ki közelebből napirendre. A különbség, amelyet az ország évente a cukor árában a cukortröszt zsebébe fizet, egymilliárd lejt tesz ki. Hivatkozik arra, hogy az életben nem léptetés nagyon nehéz helyzetbe hozza Jorga miniszterelnököt, aki kijelentette, hogyha valaki szabotálni fogja a törvény alkalmazását, úgy ő lemond. Kéri Jorgát, hogy milyen intézkedéseket tett a kormány a cukor árának rendezésére és hogy mi a helyzete Vasilescu Carpennek, aki a törvényt a legélesebben ellenezte.

A kamara az interpellációra kimondja a sürgősséget, majd Florin Zaharia ugyanebben az ügyben jelent be interpellációt.

Egész a római kortól kezdve Sebastian Radovici kormánypárti ismét a konverzióról beszélt. Támadja a nemzeti parasztpártiakat, akik maguknak követelik a törvény apaságát, noha szerinte Cuzának és Lupunak több köze van a konverzióhoz. Ezután hosszasan foglal kozik a mezőgazdaság történetével egész a rómaiaktól kezdve, amit a kamara meg lehetőségen türelmetlenül hallgat. Végül is megdicséri a törvényjavaslatot.

Az előadó belesül a törvény javaslatba

Corteau mint előadó felmegy az emelvényre, hogy a biztosítási kötvények költségvetéséről szóló javaslatot felolvassa. Trancu-Jasi szót kér. Közli, hogy

a javaslat indokolása és annak szövege között olyan ellentmondás van, ami nagy kelletlenlések forrása lehet. Kéri a javaslat áttisztítását. Mások is ilyen értelemben szólalnak fel, amire Corteau ezzel a meglepő kijelentéssel: Hagyjanak nekem békét, hiszen én nem is vagyok a javaslat előadója, lemegy az emelvényről.

Stefanescu Amza hadügyminiszter be- terjeszti a romániai légügyi szolgálat átszervezéséről szóló javaslatot.

A konvertálás általános vitáját a kamara előreláthatólag csütörtökön este, vagy pénteken befejezi. Az utolsó szónokok Valjean, a javaslat előadója és Argetoiu pénzügyminiszter lesznek. A szakaszonkénti vitát hétfőn kezdik meg.

Toledóban általános munkássztrájkot proklamáltak

PÁRIZS, március 10. A Havas iroda távirata szerint a spanyolországi Toledóban általános munkássztrájkot proklamáltak tiltakozásul a munkanélküliek számának elképesztően gyors emelkedése miatt. Több zavargó csoport üzleteket akart kifosztani, amit a rendőrök csak csendőrségi erősítések érkezése után akadályozhattak meg. Tömegzavargás volt egyik rendőrségi őrszoba előtt is, amelyet megostromoltak. A csendőrség itt is közbeavatkozott s helyreállította a rendet.

Minden nap újabb csoportok szöknek Oroszországból Romániába és Romániából Oroszországba

Bucuresti-Bukarest, március 10. Az állambiztonsági hivatal szerint az elmúlt éjjel Cetatea Albanál ismét sikerült 15 dél-oroszországi román gazdának átjutnia Beszarabiába. Az oroszok lőttek a menekülőkre, akik szerencsére sértetlenek maradtak.

Ugyancsak Cetatea Alba közelében

egy 5 tagú csempész banda román partról át akart szökni orosz területre. A határőrök észrevették a szökést és megállásra szólították fel a szökevényeket. Négyen közülük engedelmessé váltak a felszólításnak, az ötödik menekülni akart, utána lőttek és több golyótól találva, meghalt.

Kiméltelen harc a kormány ellen — ezt határozta el a nemzeti parasztpárt erdélyi vezérő bizottsága

Vaida Sándor megróbbálja elsimitani az akcionisták és chemaristák közötti konfliktust

Cluj-Kolozsvár, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtt összeült Kolozsváron a nemzeti-parasztpárt erdélyi szárnyának vezérő bizottsága. Az ülésen Vaida Sándor elnökölt, kivüle Popovici Mihály, Sever Dan, Ghita Crisan volt miniszterek és a párt erdélyi szárnyának több más vezetőtagja vett részt az ülésen. A napirenden az általános politikai helyzet megvitatásán kívül a chemaristák és akcionisták közötti konfliktus elsimitása, az aradi nemzeti-parasztpárti takozaton belüli viszálykodások megszüntetése s Maniu visszatérésének problémája szerepeltek. Az ülést Vaida Sándor exprojeja vezette be, aki ismertette a politikai helyzetet, majd az akcionista-chemarista ügyet vették tárgyalás alá. Meghallgaták mindkét oldalon az ifjúsági szervezetek képviselőit, akik hajlandóknak mutatkoztak arra, hogy Vaida Sándort döntőbíróul fogadják el ebben a konfliktusban. Vaida Sándor fogja megpróbálni a két szervezet közötti személyi és ideológiai különbségeket elsimitani.

Az általános politikai helyzettel fog-

lalkozva, a vezérőbizottság kimondotta, hogy a legkiméltelenebb harcot indítják meg a jelenlegi kormány ellen. Az erdélyi pártvezetőség ismételt és nyomatékosan felhívja Maniu Gyulát, hogy vegye át a nemzeti-parasztpárt irányítását. Végül Lupasnak Vaida Sándor elleni támadásaival foglalkoztak és kemény szavakban bélyegezték meg a volt averescanus miniszter eljárását.

Április 1-én kezdik meg működésüket az adófelbebeszési bizottságok

Bucuresti-Bukarest, március 10. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az összes adófelbebeszési bizottságok, úgy azok, amelyek az 1932. évi fizetés fellebbeéseit, mint azok, amelyek az előző évről elmaradt ügyeket vannak hivatva elintézni, az egész ország területén április elsején kezdik meg működésüket.

FRATERNITAS Könyv. és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. szám. Telefon 3-71

A mai minisztertanácsban fog a román kormány Tardieu konfidenciális javaslatával foglalkozni

BUCURESTI-BUKAREST, március 10. A kormány tagjai pénteken délelőtt tizenegy órakor minisztertanácsot tartanak, amelyen Ghica külügyminiszter számol be a külföldi eseményekről, amikor megállapítják Románia magatartását a Tardieu-féle tervvel kapcsolatban.

Japán hajlandó Kinával a béketárgyalások megkezdésére

London, március 10. Japán hajlandó Kinával a béketárgyalások megkezdésére. Feltételeit tegnap továbbították a kínai kormányoknak. A tárgyalások alapjául Japán hír szerint elfogadta a Népszövetség március 4-i határozatának 3-ik pontját.

A Kinában akkreditált angol nagykövethoz eljuttatott japán emlékirat tartalmát egyelőre nem hozták nyilvánosságra. Egyidejű jelentés szerint a sanghaji nemzetközi telepen kiéleződtek az ellentétek a japán és a nemzetközi csapatok között. A főparancsnok tiltakozott a japán parancsnokságnál az ellen, hogy a japánok behatoljanak a telepre, angol katonaság által megszállott részébe.

London, március 10. Csang-Csunban Pu-Ji kínai excsászár 45 előkelőség, köztük 15 japán jelenlétében, egyébként a nyilvánosság kizárása mellett letette a köztársasági elnöki esküt s átvette hivatalát. Csang-Hszü-Liang hívei, akik a jelenlegi rezsimmel elégedetlenek, Mukdent ma több ponton felgyújtották.

Magyarországgal meg-hiusultak a közös kompenzációs pénztárra irányuló tárgyalások

Bucuresti-Bukarest, március 10. Caesar Popescu, a kereskedelmi minisztérium vezetőtitkára, aki a kompenzációs pénztárral összefüggő ügyekben Budapesten tartózkodik, jelentést tett arról a kormányban, hogy magyarországi tárgyalásai nem vezettek eredményre, sőt meg-hiusultaknak tekinthetők. Így nem marad más hátra, minthogy a román kormány a legszigorubb alkalommal Magyarországgal szemben a kompenzációs pénztárról szóló törvényt, az Ausztriával való meg-egyezésre még remény van és ezért Caesar Popescu Bécsbe utazott.

Csak papíron vette át Franciaország a román petróleumot

Bucuresti-Bukarest, március 10. Mrazek iparügyi miniszteriumi vezérigazgató Párizsban folytatott tárgyalásai során még annakidején egyezményt kötött négy százezer tonna romániai petróleumnak Franciaország részéről való átvételére. A tranzakció lebonyolításához természetesen szükséges lett volna, hogy Romániában megalakuljon az eladó társaságok, Franciaországban pedig az átvévo társaságok szindikátusa. A szindikátusok megalakulására vonatkozó tárgyalások mindjobbán húzódtak és pozitív eredmény mai napig sincs, úgy, hogy a szerződés egyelőre teljesen illuzorikus. Most a romániai petróleumérdekeltségek érdekes lépésekre készülnek az eladó szindikátus létrehozására.

A négy ördög című szenzációs témájú cirkusz dráma kerül vetítésre az építőmunkás-mozgásban szombaton, márc. 12-én 5 és fél 8 órai kezdettel, vasárnap 2, fél 5, 7 és fél 10 órakor, hétfőn 5 és fél 8 órakor. Főszerepben: Janet Gaynor, Charles Morton, Nancy Drexel és Barry Norton.

Taxa postálá
plátte in numerar
No. 224.716-929.

de Baron L. Pop (volt
Telefon: 9-77. Előfizé-
vonta 110, negyedévről
600, egészévről 1200
havonta 1, negyedévről
egészévről 10 dollar,
értékű valuta. Hirdete-
szerint. Az „UJ KELET”
bánsági zsidóság egy-
Cikkeink utánnyomás-
rész megjelölésével

Kizárás

Nagy napja lesz ma a
nemnek: Goga Octavian
remóniával ki fogja zár-
néppártból.

Még nagyobb napja le-
nénelemnek holnapután, a
fogja kizárni Gogit ug-
néppártból.

Mint hogy a két pártve-
el fogja intézni egymást
csukni az egész néppárt
vállalkozást.

Mertha Goga is ki lesz
is, nem marad már
csak egyetlen miniszter
Trancu-Jasi. A többiek
szípkázát az „eredmény-
gózó politikai pártok. A
zán nem érdemes egy-
fenntartani, hogy Trancu
ter legyen.

Persze nem ez fog tö-
pontosan az ellenkezője.
A néppárt nemcsak
meghalni, hanem életké-
nyitkáképpen még szapo-
Egy helyett — kettő le-
Egy olyan, amelyből a
zárv és egy olyan, amely
kizárva.

Nem hiányzik ehhez
egy olyan kormány, amely
ten ki lesznek zárva.

Főbből vaskariká

A „szakértő”-kormány
nak ércnél is maradandó
lesz az a most készülő
szokványosan és felület-
nak neveznek.

Azért felületesen, mer-
„konvertálni” csak úgy le-
lezőket egyidejűleg kifize-
vizsont olyan konverziót
ben a tartozásokat reduk-
telező csak 30 év mult-
pénzéhez.

Illetőleg gondolt a pén-
konverzió finanszírozásán-
adót akart kivetni, vagy
hálta megróni a lakosság
Nem ment. Tulságosan
háborodás.

Am a pénzügyminiszter
sége. Akárcsak a jó vil-
áron rá akarja szólni cll-
döre, Argetoiu is azo-
szik egy mintát. Tessék

Minden egyes esetben
tartozások konverziója f-
döntés: 500 lej. Az egy-
finanszírozza a konverzió
Olyan egyszerűnek le-
mint a gőz fésztoerején
Am a valóságban nagy-
tória ez.

Mert ki fogja fizetni
hitelező? Aki — kisebb
évekig nem fog ennyi ö-
től viszontlátáni? Vagy a
zel az 500 lejjel tartoz-
tes részét azonnal törles-
lehet a hitelezőtől kíván-
szározzon” olyan műve-
korak veszithet? Vagy mi
konverzióra, ha az adós-
nak az 500 lejesek?

A kormányt mindez na-
dog, hogy a helyén mar-
De csak a jó Isten a
hogy fog az ország k-
„konverzióból”.

Kozmikus sugár

Chadwick angol tudós
dezte a kozmikus sugár
mészeti titkok egyikén is-
tott az emberi értelem.
szép és felemelő érzés ez
emelő az a tudat is.
talán a Mars lakóival
rádióhullámok segítségével
természetet a határtalan-
ber? Ész egyre mélyebbe-
hogy a maga tudásszom-
nak magvait ültesse el b-
Allitól, ha az atomo